

NIS A.D. – Naftna industrija Srbije
Novi Sad

Korigovani finansijski izveštaji
za godinu završenu
31. decembra 2008. godine

Beograd, 14. maj 2009. godine

KORIGOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2008. GODINE

S A D R Ž A J :	<i>Strana</i>
Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima	<i>1 - 3</i>
Korigovani finansijski izveštaji	
Bilans uspeha	<i>4</i>
Bilans stanja	<i>5 - 6</i>
Izveštaj o tokovima gotovine	<i>7</i>
Izveštaj o promenama na kapitalu	<i>8</i>
Napomene uz Korigovane finansijske izveštaje	<i>9 - 44</i>
Prilozi	<i>45 - 51</i>

KPMG d.o.o. Beograd

Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

Agencija za privredne registre
BD 7113
Matični broj 17148656
Račun 265-1100310000190-61
Raiffeisen banka a.d. Beograd
PIB 100058593

AKCIONARIMA

NIS A.D. – NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE, NOVI SAD

Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih korigovanih finansijskih izveštaja NIS a.d. – Naftna industrija Srbije, Novi Sad (u daljem tekstu: „Društvo“), koji se sastoje od pojedinačnog korigovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2008. godine i pojedinačnog korigovanog bilansa uspeha, pojedinačnog korigovanog izveštaja o tokovima gotovine i pojedinačnog korigovanog izveštaja o promenama na kapitalu Društva za godinu koja se završava na taj dan. Reviziju finansijskih izveštaja Društva za 2007. godinu izvršio je drugi revizor koji je u svom izveštaju datiranom 9. maja 2008. godine izdao kvalifikovano mišljenje u vezi sa evidentiranjem efekata korekcija grešaka, neprimenjivanja MRS 19 – Naknade zaposlenima, nematerijalnih ulaganja, prirode i vrednovanja zaliha investicionog materijala, dugoročnih finansijskih plasmana, zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom, rezervisanja za rekultivaciju degradirane životne sredine, neusaglašenih potraživanja i obaveza, obračuna i prezentacije poreza u skladu sa MRS 12 i izveštaja o tokovima gotovine.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ 46/2006). Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, implementaciju i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale bilo zbog pronevere ili grešaka u radu, odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika i vršenje računovodstvenih procena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ 46/2006) i Međunarodnim standardima revizije izdatih od strane Međunarodnog saveza računovođa. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabir procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima nastalih bilo zbog pronevere ili grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Društva sa ciljem projektovanja revizorskih procedura koje odgovaraju okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola primenjenih u Društvu. Revizija takođe obuhvata ocenu da li su računovodstvena načela i značajna procenjivanja koja je primenilo rukovodstvo odgovarajuća, kao i opštu ocenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni korigovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ 46/2006).

Skretanje pažnje

Bez kvalifikovanja mišljenja, skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

Dana 18. aprila 2008. godine Skupština Društva je donela Odluku o raspodeli dobiti za 2007. godinu čime je formirana obaveza prema tadašnjem osnivaču u iznosu od RSD 4.048.227 hiljada. Od navedenog iznosa RSD 2.347.514 hiljada je kompenzovano sa JP Srbijagasom i JP Železnicama Srbije, dok je za iznos od RSD 263.582 hiljada izvršen povraćaj Društvu tako da obaveza Društva prema tadašnjem osnivaču na dan 31. decembra 2008. godine iznosi RSD 2.126.363 hiljade. S obzirom da Ugovor o prodaji i kupovini akcija Društva sadrži izjavu i garanciju prodavca da nakon 25. januara 2008. godine nije bilo isplata dividendi nismo u mogućnosti da utvrdimo punovažnost navedene Odluke o raspodeli dividendi za 2007. godinu i knjiženja koja su proistekla iz iste. Takođe, Odlukom o pokriću gubitaka prenesenih iz ranijih godina i raspoređivanju ostataka neraspoređene dobiti iz ranijih godina u korist osnivača od 29. januara 2009. godine utvrđena je obaveza prema osnivaču po osnovu preostale dobiti nakon pokrića gubitka u iznosu od RSD 7.171.908 hiljada. Ova Odluka Skupštine akcionara nije sprovedena u računovodstvenim evidencijama Društva. Upravni odbor Društva je u martu 2009. godine pokrenuo sudski spor za poništavanje navedene odluke o raspodeli dobiti. U skladu sa informacijama dobijenim od rukovodstva Društva punovažnost obe odluke o raspodeli dobiti biće predmet pregovora zainteresovanih strana.

Društvo je iskazalo učešće u kapitalu u HIP Petrohemija a.d. Pančevo u neto iznosu od RSD 487.986 hiljada kao i dugoročne finansijske plasmane odnosno tekuća potraživanja prema HIP Petrohemija a.d. Pančevo u na dan 31. decembar 2008. godine u iznosu od RSD 6.576.116 hiljadu (2007. - RSD 2.107.655 hiljada). Imajući u vidu lošu finansijsku situaciju HIP Petrohemija a.d. Pančevo i iskazane gubitke, rukovodstvo Društva razmatra načine naplate i iznos potencijalnih korekcija plasmana i potraživanja u HIP Petrohemiji.

Društvo ne poseduje svu dokumentaciju kojom bi u potpunosti dokazalo vlasništvo ili pravo korišćenja nad svim sredstvima i imovinom, niti je u potpunosti izvršilo razgraničenje sa bivšim članicama NIS-a. Rukovodstvo Društva veruje da će pitanje vlasništva nad imovinom, razgraničenje sa bivšim članicama NIS-a kao i regulisanje odnosa sa državnim organima uspešno realizovati, odnosno da neće imati značajnih poteškoća oko definisanja vlasništva. Društvo trenutno nema dokumentaciju (detaljan spisak imovine) vlasništva nad svom svojom imovinom, ali se oslanja na obavezu Vlade Republike Srbije koja proističe iz Kupoprodajnog ugovora, da dostavi odgovarajuću dokumentaciju.

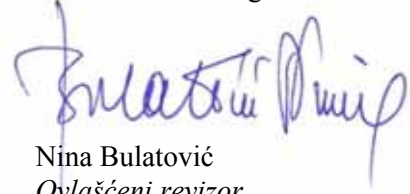
Obzirom na zastarelu opremu i na činjenicu da su pojedini proizvodni procesi Društva zastareli, postoji mogućnost da je Društvo prekršilo i da će prekršiti propise Republike Srbije u vezi zagađivanje životne sredine. Po ovom osnovu Društvo je potencijalni zagađivač životne okoline i razumno je očekivati da će se postavljati zahtevi u vezi zagađivanja kao i sudski postupci protiv Društva u budućnosti. Društvo nema iskazana rezervisanja za troškove otklanjanja posledica zagađenja životne sredine, koja su se desila pre i nakon završetka izrade finansijskih izveštaja za 2008. godinu, budući da se rukovodstvo oslanja na obavezu Vlade Republike Srbije da zaštiti Društvo od svih zahteva i tužbi po ovom osnovu osim po osnovu industrijskih havarija sve dok se ne izvrši modernizacija te opreme u skladu sa Programom rekonstrukcije i modernizacije sredstava Društva u skladu sa Kupoprodajnim ugovorom.

Obračun odloženih poreskih obaveza izvršen je na osnovu poreske vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja koja su procenjena od strane Poreskih organa, o čemu se vodi upravni spor. Po okončanju ovog spora, čiji ishod nije moguće u ovom trenutku proceniti, obračunate vrednosti odloženih poreskih obaveza mogu biti korigovane.

Beograd, 14. maj 2009. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Nina Bulatović
Ovlašćeni revizor

KORIGOVANI BILANS USPEHA ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2008. GODINE

U hiljadama RSD	Napomena	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Poslovni prihodi	2(d), 3	169.223.773	158.847.026
Nabavna vrednost prodate robe		(39.400.747)	(52.528.963)
Troškovi materijala	2(e), 4	(93.188.785)	(67.216.424)
Troškovi zarada, naknade zarada i ostali lični rashodi	5	(14.087.407)	(16.036.521)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	2(i), 6	(6.914.861)	(8.675.391)
Ostali poslovni rashodi	2(f), 7	(10.652.354)	(10.976.232)
Dobitak iz poslovanja		4.979.619	3.413.495
Finansijski prihodi		8.524.544	9.764.905
Finansijski rashodi		(18.927.262)	(7.784.811)
Finansijski prihodi i rashodi (neto)	2(g,h), 8	(10.402.718)	1.980.094
Ostali prihodi	9	8.525.742	3.209.789
Ostali rashodi	10	(11.013.671)	(5.142.657)
Ostali prihodi i rashodi (neto)		(2.487.929)	(1.932.868)
(Gubitak)/Dobitak pre poreza		(7.911.028)	3.460.721
Porez na dobit	2(o), 11	(111.587)	(592.865)
Odloženi poreski rashodi perioda	2 (p), 11	-	-
Odloženi poreski prihodi perioda		-	-
NETO (GUBITAK)/DOBIT		(8.022.615)	2.867.856

Napomene na stranama od 9 do 44 čine sastavni deo Korigovanih finansijskih izveštaja.
Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima – strane 1 do 3.

KORIGOVANI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2008. GODINE

U hiljadama RSD	Napomena	2008. Korigovano	2007. Korigovano
AKTIVA			
Dugoročna sredstva			
Nematerijalna ulaganja	2(i), 12	5.453.480	3.021.837
Nekretnine, postrojenja i oprema	2(i, j), 12	96.938.045	96.843.356
Dugoročni finansijski plasmani	2(k), 13	10.361.245	8.286.682
Ukupno dugoročna sredstva		112.752.770	108.151.875
Tekuća sredstva			
Zalihe	2(l), 14	25.178.311	30.322.007
Potraživanja	2(m), 15	14.418.686	17.522.764
Potraživanja za više plaćen porez na dobit		507.352	-
Kratkoročni finansijski plasmani	2(k), 16	6.079.682	2.998.343
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17	555.454	1.784.304
Porez na dodatu vrednost i AVR	18	1.114.720	1.917.307
Ukupno tekuća sredstva		47.854.205	54.544.725
Odložena poreska sredstva	2(o, p), 11	-	39
UKUPNA AKTIVA		160.606.975	162.696.639
Vanbilansna aktiva	26	106.528.611	43.947.429

Napomene na stranama od 9 do 44 čine sastavni deo Korigovanih finansijskih izveštaja.
Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima – strane 1 do 3.

KORIGOVANI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2008. GODINE (nastavak)

U hiljadama RSD	Napomena	2008. Korigovano	2007. Korigovano
PASIVA			
Kapital	19		
Osnovni kapital		87.128.024	87.128.024
Rezerve		889.424	484.601
Revalorizacione rezerve		60.783	275.984
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti		136.760	-
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti		(33.169)	-
Neraspoređena dobit		-	3.205.707
Gubitak		(18.200.280)	(9.926.271)
Ukupno kapital		69.981.542	81.168.045
Dugoročna rezervisanja	2(n), 20	7.846.215	8.778.189
Dugoročne obaveze	21	12.340.006	12.922.652
Tekuće obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	22	47.407.595	13.056.524
Obaveze iz poslovanja	23	11.655.148	31.879.359
Ostale kratkoročne obaveze	25	4.031.732	3.888.903
Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda i PVR	24	3.369.927	5.839.410
Obaveze po osnovu poreza na dobit		159.429	592.865
Ukupno tekuće obaveze		66.623.831	55.257.061
Odložene poreske obaveze	2(o, p), 11	3.815.381	4.570.692
UKUPNA PASIVA		160.606.975	162.696.639
Vanbilansna pasiva	26	106.528.611	43.947.429

Finansijske izveštaje odobrio je gospodin Kiril Kravčenko, generalni direktor.

Novi Sad, 14. maj 2009. godine

NIS a.d. – Naftna industrija Srbije, Novi Sad

Kiril Kravčenko
Generalni direktor

Napomene na stranama od 9 do 44 čine sastavni deo Korigovanih finansijskih izveštaja.
Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima – strane 1 do 3.

KORIGOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA 2008. GODINU

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	168.661.900	222.838.860
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	2.283.648	1.513.386
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	981.088	8.451.882
Isplate dobavljačima i dati avansi	(121.669.263)	(163.855.139)
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(14.993.762)	(13.386.157)
Plaćene kamate	(2.550.351)	(2.955.890)
Porez na dobit	(1.052.375)	(564.051)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(46.876.172)	(46.084.832)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(15.215.287)	5.958.059
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	597.412	398.943
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i sredstava	506.719	1.762.716
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	-	237.379
Primljene kamate	-	154.959
Primljene dividende	-	902
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	(8.781.022)	(6.858.400)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(2.767.859)	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(10.444.750)	(4.303.501)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	24.569.405	3.711.426
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	1.533.048	8.920
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto odlivi)	(858.918)	(4.287.353)
Finansijski lizing	-	(45.644)
Isplaćene dividende	-	(1.957.932)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	25.243.535	(2.570.583)
Neto odliv gotovine	(416.502)	(916.025)
Gotovina na početku obračunskog perioda	1.784.304	2.663.384
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	1.173.780	912.169
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(1.986.128)	(875.224)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	555.454	1.784.304

Napomene na stranama od 9 do 44 čine sastavni deo Korigovanih finansijskih izveštaja.
Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima – strane 1 do 3.

KORIGOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU U 2008. GODINI

U hiljadama RSD	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Revalorizacije rezerve	Nerealizovani dobiti po osnovu HOV	Nerealizovani gubici po osnovu HOV	Neraspoređena dobit	Gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2007.	81.530.220	5.597.804	484.601	275.984	-	-	21.315.948	(9.926.271)	99.278.286
Korekcija početnog stanja (prilog 5)	-	-	-	-	-	-	(18.110.241)	-	(18.110.241)
Korigovano početno stanje	81.530.220	5.597.804	484.601	275.984	-	-	3.205.707	(9.926.271)	81.168.045
Prenos na rezerve 5%	-	-	404.823	-	-	-	(404.823)	-	-
Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza	-	-	-	-	-	-	-	755.310	755.310
Storno efekata promene fer vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana za 2007.	-	-	-	(215.201)	-	-	-	-	(215.201)
Efekti promene fer vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana na dan 31. decembar 2008. godine	-	-	-	-	136.760	(33.169)	-	-	103.591
Dividende osnivaču	-	-	-	-	-	-	(4.048.227)	-	(4.048.227)
Umanjenje obaveze za dividendu osnivaču	-	-	-	-	-	-	263.582	-	263.582
Korekcija poreza na dobit za 2005., 2006. i 2007. godinu	-	-	-	-	-	-	(22.943)	-	(22.943)
Prenos sa/na	-	-	-	-	-	-	1.006.704	(1.006.704)	-
Gubitak tekućeg perioda	-	-	-	-	-	-	-	(8.022.615)	(8.022.615)
Stanje na dan 31. decembra 2008.	81.530.220	5.597.804	889.424	60.783	136.760	(33.169)	-	(18.200.280)	69.981.542

Napomene na stranama od 9 do 44 čine sastavni deo Korigovanih finansijskih izveštaja.
Mišljenje o korigovanim finansijskim izveštajima – strane 1 do 3.

1 Osnovni podaci o Društvu

NIS a.d. – Naftna industrija Srbije, Novi Sad (u daljem tekstu: Društvo), osnovano je Odlukom Vlade Republike Srbije od 7. jula 2005. godine, kao najveći od pet pravnih sledbenika Javnog preduzeća Naftna industrija Srbije. Zakonom o prestanku važenja Zakona o osnivanju Javnog preduzeća za istraživanje, proizvodnju, preradu i promet nafte i prirodnog gasa Naftna industrija Srbije, utvrđeno je da sva prava, obaveze, sredstva, zaposlene, dokumentaciju i predmete JP NIS, preuzimaju novoformirana preduzeća. Takođe, na osnovu Odluke Vlade Republike Srbije, utvrđeno je da pripadajuća sredstva, prava i obaveze JP NIS predstavljaju novčani i nenovčani ulog u akcijskom kapitalu Društva. Podela imovine, prava i obaveza JP NIS, na novonastala preduzeća izvršena je na dan 1. jula 2005. godine, a registracija Društva je izvršena 1. oktobra 2005. godine.

Društvo se bavi istraživanjem i proizvodnjom nafte, proizvodnjom i prometom derivata nafte i proizvodnjom i prodajom proizvoda i usluga iz osnovne delatnosti. Pored navedene osnovne delatnosti Društvo obavlja i druge poslove definisane Statutom: inženjering u oblasti naftne industrije, projektovanje i izgradnja objekata, spoljno trgovinski promet, izvođenje investicionih radova u inostranstvu i druge poslove koji doprinose efikasnijem i racionalnijem poslovanju Društva.

Sedište Društva je u Novom Sadu, ulica Narodnog fronta 12. Prosečan broj zaposlenih u 2008. godini je 12.160 (2007. – 12.483). U sastavu Društva posluju sledeći ogranci:

- 1 NIS Petrol, za proizvodnju i promet derivata nafte, Beograd Milentija Popovića 1;
- 2 NIS Naftagas, za istraživanje i proizvodnju nafte i prirodnog gasa, podzemnih voda i geotermalne energije, Novi Sad, Sutjeska 1;
- 3 NIS Tečni naftni gas, za promet tečnog naftnog gasa, Elemir;
- 4 Organizacioni deo Stručne službe, Novi Sad, Narodnog fronta 12.

U okviru ogranka NIS Petrol posluju četiri organizacione jedinice:

- 1 NIS Jugopetrol, za promet nafte i naftnih derivata, uvoz-izvoz, Beograd, Milentija Popovića 1;
- 2 NIS Naftagas promet, za promet nafte i naftnih derivata, uvoz-izvoz, Novi Sad, Bulevar 23. oktobra 37;
- 3 NIS Rafinerija nafte, za proizvodnju derivata nafte, Pančevo, Spoljnostarčevačka bb;
- 4 NIS Rafinerija nafte, za proizvodnju derivata nafte, Novi Sad, Put Šajkaškog odreda 3.

Poslovanje Društva uglavnom je regulisano uredbama Vlade Republike Srbije koja određuje prodajne cene naftnih derivata i gasa. Cene se usklađuju sa promenama cena sirove nafte na svetskom tržištu. Uredbom su takođe predviđeni uslovi uvoza i prerade nafte i naftnih derivata, kao i obaveza Društva da pod jednakim uslovima svim zainteresovanim preduzećima koja su registrovana za obavljanje delatnosti prometa nafte i naftnih derivata omogući korišćenje svojih kapaciteta za preradu nafte.

Društvo ima sledeća zavisna pravna lica:

Naziv	% učešća u kapitalu
O Zone a.d. Beograd	100
NIS Oil Trading, Frankfurt, Nemačka	100
NIS Overseas, Moskva, Rusija	100
JP Investment, London	100
Ranis, Moskva, Rusija	51
Jubos d.o.o. Bor	51
Svetlost d.o.o. Bujanovac	51

2 Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društva za 2008. godinu su sledeće:

(a) Osnove za pripremu i obelodanjivanja u finansijskim izveštajima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ br. 46/2006), rukovodstvo Društva je sastavilo ove korigovane finansijske izveštaje u skladu sa navedenim zakonom primenjujući računovodstvene principe i opšte prihvaćenu praksu u Republici Srbiji.

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja funkcionalnu valutu i valutu u kojoj se iskazuju finansijski izveštaji u Republici Srbiji.

Ovaj finansijski izveštaj predstavlja pojedinačni korigovani finansijski izveštaj Društva. Prilikom pripreme ovog finansijskog izveštaja nije primenjen MRS 27 – Konsolidovani finansijski izveštaji i nisu konsolidovana zavisna privredna društva nad kojim Društvo ima kontrolu. Finansijski izveštaji Društva će biti konsolidovani u konsolidovani finansijski izveštaj Društva.

(b) Uporedni podaci

Novo rukovodstvo Društva je utvrdilo značajne korekcije finansijskih izveštaja za 2008. godinu koji su obelodanjeni 28. februara 2009. godine, kao i početnog stanja koje imaju efekat na dobitak ranijih godina, a odnose se na identifikovane materijalno značajne efekte grešaka iz ranijih godina i promene u računovodstvenim politikama i procenama.

Shodno zahtevima MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, Društvo je izvršilo korekcije obelodanjenih finansijskih izveštaja za 2008. godinu odnosno, u meri u kojoj je to bilo moguće, retrospektivnu korekciju uporednih podataka za godinu završenu 31. decembra 2007. godine. Pored toga Društvo je korigovalo početna stanja aktive, obaveza i kapitala 2007. godine za greške kod kojih je bilo neizvodljivo proceniti efekte iz određenog perioda na uporedne podatke.

Pregled korekcija finansijskih izveštaja za 2008. godinu kao i korekcije uporednih podataka dat je u Prilogu 5.

(c) Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom nastavka poslovanja koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti. Iako su tekuća sredstva manja od tekućih obaveza, rukovodstvo Društvo ima pristup upravljanju likvidnosnim rizikom na taj način da se uvek obezbede, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna sredstva za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Društva.

Rukovodstvo Društva upravlja svojim likvidnosnim potrebama pažljivim nadziranjem dinamike dospeća dugovanja za dugoročne finansijske obaveze, kao i odliva gotovinskih sredstava za svakodnevne potrebe poslovanja. Likvidnosni rizici se nadziru po različitim vremenskim intervalima, iz dana u dan i od nedelje do nedelje, kao i na bazi 30-to dnevnih projekcija. Dugoročne likvidnosne potrebe za predstojeće periode od 180 i 360 dana se identifikuju mesečno. Društvo održava adekvatna gotovinska sredstva za izmirenje likvidnosnih potreba za periode do 30 dana.

(d) Poslovni prihodi

/i/ U skladu sa propisima, poslovni prihodi i ostali odgovarajući prihodi su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za date popuste iskazane u fakturi, povraćaj robe i porez na dodatu vrednost. Prihodi od prodaje se iskazuju u bilansu uspeha nakon što se svi značajni rizici i vlasnička prava prenesu na kupca. U okviru realizacije uključena je i promena vrednosti zaliha učinaka.

/ii/ Prihodi od usluga iskazuju se srazmerno stepenu izvršenja pružene usluge na dan bilansa. Obračun stepena izvršenja usluge vrši se na osnovu procenjenog procenta obima usluge koji se zatim primenjuje na ukupan prihod od prodaje te usluge

(e) Troškovi materijala

/i/ Rashodi direktnog materijala odnose se na sirovine i materijal koji su upotrebljeni za izradu proizvoda. Rashodi materijala pored direktnog materijala obuhvataju i rashode ostalog materijala, rezervnih delova, goriva i energije.

/ii/ Rashodi se takođe odnose i na nabavnu vrednost prodane robe.

/iii/ Svi rashodi se priznaju u periodu u kom su nastali u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda.

(f) Ostali poslovni rashodi

Drugi poslovni rashodi predstavljaju operativne i ostale troškove nastale u poslovanju. Društvo je za troškove nastale u obračunskom periodu, a za koje nije dobijena dokumentacija, izvršilo njihovo ukalkulisavanje na bazi procene rukovodstva.

(g) Kamate kao prihod/rashod

/i/ Kamate nastale po osnovu potraživanja/obaveza obračunate do datuma bilansa stanja (nezavisno od toga da li se plaćaju ili pripisuju glavnici), iskazuju se u bilansu uspeha u okviru finansijskih prihoda/rashoda.

/ii/ Troškovi pozajmljivanja radi nabavke nekretnina, postrojenja i opreme se kapitalizuju, odnosno pripisuju vrednosti tih sredstava do momenta stavljanja u upotrebu, pod uslovom da se pozajmljena sredstva koriste isključivo za tu namenu.

**(h) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja
i računovodstveni tretman kursnih razlika**

/i/ Sva sredstva odnosno potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa. Transakcije u stranoj valuti su iskazane u dinarima po srednjem kursu važećem na dan transakcije.

/ii/ Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunavanjem potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu dinarsku protivvrednost na dan bilansiranja iskazane su u bilansu uspeha kao deo finansijskih prihoda i rashoda.

/iii/ Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po izvršenim deviznim transakcijama u toku godine iskazuju se u bilansu uspeha kao deo finansijskih prihoda ili rashoda.

/iv/ Kursevi primenjeni na dan bilansiranja su sledeći:

Valuta	31. decembar 2008.	31. decembar 2007.
USD	62,9000	53,7267
EUR	88,6010	79,2362

(i) Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

/i/ Na dan 1. januara 2004. godine prilikom prelaska na MSFI, Društvo je u skladu sa MSFI 1 primenilo osnovni postupak za priznavanje vrednosti osnovnih sredstava, odnosno rukovodstvo je procenilo da je vrednost osnovnih sredstava, utvrđena ranijih godina u skladu sa do tada važećim propisima, jednaka tržišnoj vrednosti. U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu Društva, promenjena je računovodstvena politika i primenjen alternativni postupak vrednovanja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja. Izvršena je procena vrednosti osnovnih sredstava na dan 1. januara 2005. godine na osnovu njihovog usklađivanja sa tržišnom vrednošću od strane ovlašćenog procenjivača. Pozitivni efekti procene knjiženi su na revalorizacionim rezervama, dok su negativni efekti knjiženi na teret rezultata prethodnih godina. Društvo je u toku 2006. godine, na osnovu sopstvene odluke, izvršilo ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu usklađivanja registrovanog kapitala i kapitala iskazanog u poslovnim knjigama.

/ii/ Nekretnine, postrojenja i oprema početno se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu. Sredstvo izgrađeno u sopstvenoj režiji priznaje se po ceni koštanja, pod uslovom da ona ne prelazi tržišnu vrednost.

/iii/ Naknadni troškovi: troškovi zamene delova nekretnina, postrojenja i opreme, ugradnja rezervnih delova), troškovi adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrednosti osnovnog sredstva ako je verovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme: zamena i ugradnja sitnih rezervnih delova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

/iv/ Vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po modelu nabavne vrednosti u skladu sa MRS-38, Nematerijalna ulaganja. Nabavna vrednost nematerijalnog ulaganja uključuje nabavnu cenu uvećanu za carine i druge dažbine koje se ne mogu refundirati, kao i druge direktne troškove koji se mogu pripisati pripremi nematerijalnog ulaganja za korišćenje.

Nematerijalna ulaganja uglavnom se odnose na ulaganja u razvoj, softvere i licence za računarske programe.

/v/ Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja obračunava se za svako sredstvo pojedinačno po stopama utvrđenim računovodstvenom politikom Društva, a na osnovu procenjenog korisnog veka trajanja osnovnog sredstva. Amortizacione stope su utvrđene na način da se nabavna ili procenjena vrednost osnovnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog veka upotrebe osnovnog sredstva.

Stope amortizacije, koje su u primeni, su:

Opis	2008. % god.
Građevinski objekti	1,5 – 20
Proizvodna i prenosna oprema	2 – 16
Ostala oprema	2 – 20
Nameštaj	10 – 33
Vozila	15,5
Računari	20
Nematerijalna ulaganja	20

/vi/ Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme naknađuje se na teret ostalih rashoda.

(j) Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investiciona nekretnina ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se koristi za obavljanje sopstvene delatnosti.

Investicione nekretnine čiju fer vrednost je moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena fer vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Društvo investicione nekretnine vrednuje primenom modela poštene (fer) vrednosti. Povećanje poštene (fer) vrednosti investicionih nekretnina se knjiži u korist prihoda, a smanjenje na teret rashoda.

(k) Dugoročni i kratkoročni finansijski plasmani

/i/ Dugoročni finansijski plasmani odnose se na ulaganja u kapital drugih pravnih lica (povezanih i zavisnih preduzeća i učešća u zajedničkim ulaganjima) i ostale dugoročne plasmane. Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju i dugoročne hartije od vrednosti koje ne obezbeđuju učešće u kapitalu izdavaoca tih hartija od vrednosti, date dugoročne kredite i ostale dugoročne finansijske plasmane.

/ii/ Ulaganja u kapital drugih pravnih lica se inicijalno iskazuju po nabavnoj ili procenjenoj vrednosti. Ulaganja u druga pravna lica koja su pod kontrolom Društva se vrednuju po ceni koštanja.

/iii/ Društvo vrednuje dugoročne finansijske plasmane u akcije u ostala privredna društva prema njihovoj vrednosti na aktivnom tržištu akcija, osim u slučaju kada ne postoji aktivno tržište akcijama. Ako ne postoji aktivno tržište akcijama oni se i dalje iskazuju po početnoj vrednosti, korigovanoj za procenjeni iznos trajnog smanjenja vrednosti.

/iv/ Efekti promene fer vrednosti ovih instrumenata se iskazuju kroz revalorizacione rezerve. Kada dođe do prodaje instrumenata, efekti promene fer vrednosti se iskazuju kroz bilans uspeha.

/v/ Društvo vrednuje kratkoročne finansijske plasmane u akcije u ostala privredna društva prema njihovoj vrednosti na aktivnom tržištu akcija i iskazuje efekte promene vrednosti u periodu kroz bilans uspeha.

/vi/ Zavisna društva su organizacije koje su pod kontrolom Društva. Kontrola postoji ako Društvo ima moć, neposrednu ili posrednu, da upravlja finansijskom i poslovnom politikom organizacije u cilju ostvarivanja koristi od njene delatnosti. Finansijski izveštaji zavisnih društava se uključuju u konsolidovane finansijske izveštaje Društva od dana početka kontrole, do dana prestanka kontrole.

/vii/ Povezana društva su ona društva na koja Društvo ima značajan uticaj, ali čiju poslovnu i finansijsku politiku Društvo ne kontroliše. Povezana društva se konsoliduju po metodi kapitala.

/viii/ U skladu sa izmenama MRS 39 u 2008. godini i relevantnih podzakonskih akata, a kao mera za ublažavanje efekata svetske finansijske krize, na dan 1. jula 2008. godine Društvo je izvršilo reklasifikaciju hartija od vrednosti iskazanih po fer vrednosti uz evidentiranje efekata kroz bilans uspeha sa ove kategorije na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju iskazuju se po nabavnoj vrednosti, uključujući transakcione troškove. Ako se hartijama raspoloživim za prodaju trguje na aktivnom tržištu, promena tržišne vrednosti se iskazuje kroz Bilans stanja u okviru kapitala kao revalorizaciona rezerva. U slučaju prodaje, akumulirani dobitak priznat kao revalorizaciona rezerva se prenosi u Bilans uspeha kao dobitak ili gubitak od prodaje.

Takođe, u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija, gubici nastali usled pada cena akcija su tretirani kao tekuća fluktuacija u ceni akcija i evidentirani na teret kapitala, kao nerealizovani gubici na akcijama raspoloživim za prodaju.

/ix/ Ostali dugoročni finansijski plasmani se odnose na dugoročne kredite po osnovu reprograma duga domaćih pravnih lica, kredite plasirane zaposlenima za potrebe rešavanja stambenog pitanja i potraživanja po osnovu otkupa stanova, za koje postoji mogućnost otkupa od strane zaposlenih. Dugoročni krediti zaposlenima iskazani su po amortizovanoj vrednosti. Stanovi dati zaposlenima u zakup, koji mogu biti predmet otkupa od strane zaposlenih, su vrednovani po tržišnoj vrednosti stanova umanjenoj do nivoa procenjene vrednosti u trenutku otkupa.

(l) Zalihe

/i/ Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjena cena za troškove prodaje. Cena koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda uključuje troškove proizvodnje (utrošci sirovina, materijala, energenata, rada, rezervnih delova i amortizaciju proizvodnih sredstava).

/ii/ Vrednovanje utrošenih zaliha vrši se metodom prosečne ponderisane cene. Prosečna ponderisana cena izračunava se prilikom prijema svake nabavke.

/iii/ Za alat i inventar, ambalažu i auto gume vrednovanje troškova zaliha vrši se u momentu stavljanja u upotrebu jednokratnim terećenjem troškova perioda.

(m) Potraživanja po osnovu prodaje

/i/ Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju sva potraživanja za isporučene proizvode, izvršene usluge i korišćenje imovine Društva. Potraživanja se evidentiraju po fakturnoj vrednosti.

/ii/ Ispravka vrednosti potraživanja po osnovu prodaje izvršena je na osnovu Računovodstvene politike Društva i to za potraživanja u zemlji starija od 60 dana, za potraživanja za tečni naftni gas, isporučenu robu i energente domaćim potrošačima u kategoriji daljinskog sistema grejanja i potrošačima koji se finansiraju iz budžeta u roku od 90 dana, a za potraživanja u inostranstvu u roku od 180 dana od dana dospeća za naplatu. Direktnan otpis na teret rashoda vrši se samo u slučaju kada je nemogućnost naplate potraživanja izvesna i dokumentovana, a odluku o direktnom otpisu potraživanja donosi Upravni odbor Društva.

(n) Dugoročna rezervisanja

/i/ Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

/ii/ Rezervisanja se vrednuju putem računovodstvene procene kako bi njihov iznos predstavljao najbolju sadašnju procenu budućih izdataka.

/iii/ Korišćenje i upotreba rezervisanja priznaje se samo za one poslovne događaje u vezi sa kojima je rezervisanje i formirano, tako što se izdaci ne priznaju kao rashod, već se vrši ukidanje priznatog iznosa rezervisanja. Ako su izdaci, za koje su izvršena rezervisanja manji od izvršenih rezervisanja, rezervisanja se ukidaju u korist prihoda. Ako postoji saznanje da neće biti odliva sredstava rezervisanje se ukida u korist prihoda.

(o) Porez na dobit

/i/ Oporezivanje se vrši u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Društvo samostalno utvrđuje mesečni iznos akontacije poreza na dobit. Stopa poreza na dobit za 2008. godinu je 10% (u 2007 godini iznosila je 10%), i plaća se na oporezivu dobit iskazanu u poreskom bilansu. Osnovica poreza na dobit iskazana u poreskom bilansu uključuje dobit iskazanu u Bilansu uspeha, korigovanu u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije. Ove korekcije uključuju uglavnom korekcije za rashode koji ne umanjuju poresku osnovicu i povećanje za kapitalne dobitke.

/ii/ Zakon o porezu na dobit ne dozvoljava da se poreski gubici tekućeg perioda koriste kao povraćaj plaćenih poreza u određenom periodu. Međutim, gubitak tekuće godine može se preneti na račun dobiti utvrđene godišnjim poreskim bilansom u budućim periodima, ali ne duže od 10 godina.

/iii/ Obračunati porez može se umanjiti u iznosu od 20% izvršenih investicionih ulaganja, a najviše do 50% obračunatog poreza. Takođe, obračunati porez može se umanjiti, po osnovu poreskih podsticaja, za pozitivnu razliku isplaćenih bruto zarada za novozaposlene radnike na neodređeno vreme i bruto zarada radnika koji su u istom periodu otišli iz Društva, a koju bi ostvarili da su ostali u Društvu.

(p) Odloženi porezi

/i/ Odloženi porezi se utvrđuju korišćenjem metode pasive bilansa stanja koja omogućava sagledavanje privremenih razlika između knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u finansijskim izveštajima i vrednosti imovine za poreske svrhe.

/ii/ Priznavanje sredstava je moguće samo do granice do koje se očekuje da će njihov knjigovodstveni iznos biti nadoknađen u obliku ekonomskih koristi koje pritiču u Društvo u narednim periodima tj. da će iz korišćenja te imovine biti moguće ostvariti oporezive ekonomske koristi (oporeziva dobit). Imovina koja podleže oporezivanju se smanjuje u momentima kada nije izvesno da će oporezive ekonomske koristi od imovine biti realizovane.

(r) Naknade zaposlenima

/i/ *Penzioni planovi sa definisanim doprinosima*

Društvo, u redovnom poslovanju, vrši plaćanja budžetu Republike Srbije u korist svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva su članovi državnog penzionog fonda. Svi doprinosi koji su zakonom propisani za penziono osiguranje priznaju se kao trošak u trenutku nastanka.

/ii/ *Penzioni planovi sa definisanim beneficijama*

Društvo nema nikakvih drugih penzionih planova i shodno tome nema nikakvih drugih obaveza vezanih za penzije.

/iii/ *Druge naknade zaposlenima*

U skladu sa zahtevima zakona u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da isplati 3 plate svakom svom zaposlenom radniku u Republici Srbiji u trenutku odlaska u penziju. Društvo je izvršilo procenu sadašnje vrednosti obaveza po ovom osnovu i iskazalo ih u svojim bilansima..

3 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi se odnose na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Na domaćem tržištu	160.245.347	148.952.833
Na inostranom tržištu	7.962.626	5.359.491
Realizacija proizvoda, robe i usluga	168.207.973	154.312.324
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga zavisnim pravnim licima	250.499	4.739.248
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	694.168	480.094
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	(225.751)	(1.062.538)
Prihodi od zakupnina	261.791	197.954
Ostali poslovni prihodi	35.093	179.944
Ukupno	169.223.773	158.847.026

4 Troškovi materijala

Troškovi materijala odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Troškovi materijala	80.554.170	63.172.804
Troškovi režijskog i ostalog materijala	8.995.842	1.493.555
Troškovi električne energije	915.838	616.279
Gorivo i energija	2.722.935	1.933.786
Ukupno	93.188.785	67.216.424

5 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Neto zarade i naknade zarada	7.395.971	6.028.648
Porezi i doprinosi	4.722.666	4.555.817
Naknade na osnovu ugovora	50.469	45.717
Naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora	87.869	82.964
Otpremnine i stimulativne otpremnine	472.146	1.184.359
Jubilarne nagrade	250.558	268.636
Putni troškovi i dnevnice	431.913	344.612
Dobrovoljno penzijsko osiguranje	6.969	330.414
Troškovi prevoza zaposlenih	347.898	314.919
Pomoć zaposlenima i članovima porodica	166.065	138.885
Troškovi privremena i povremene radne snage	-	813.257
Troškovi učešća zaposlenih u dobiti	-	809.645
Ostale naknade zaposlenima po odluci UO	-	1.006.079
Ostali lični rashodi i naknade zaposlenima	154.883	112.569
Ukupno	14.087.407	16.036.521

6 Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja za period do 31. decembra 2008. godine koji iznose RSD 6.914.861 hiljada, odnose se na troškove amortizacije RSD 5.966.417 hiljada, rezervisanja troškova za obnavljanje prirodnih bogatstava u iznosu od RSD 602.201 hiljada, rezervisanja za neiskorišćene dane godišnjih odmora zaposlenih u iznosu od RSD 303.612 hiljada i rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 42.632 hiljade.

7 Ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Troškovi na izradi učinka	797.416	166.602
Troškovi kontrole kvaliteta	197.402	164.947
Troškovi transportnih i PTT usluga	1.272.142	1.133.019
Troškovi zakupa	183.205	132.169
Troškovi održavanja	1.417.499	1.550.743
Troškovi reklame i propagande	283.009	447.072
Istraživanje	125.964	172.703
Troškovi konsultantskih usluga	147.346	740.854
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	825.877	896.393
Troškovi platnog prometa	317.102	245.856
Troškovi premije osiguranja	595.794	696.177
Troškovi reprezentacije	176.011	163.248
Troškovi korišćenja građevinskog zemljišta	472.798	433.489
Troškovi korišćenja komunalnih dobara	187.225	163.451
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	1.952.909	874.789
Troškovi poreza	793.923	2.322.175
Troškovi obuke zaposlenih	88.730	144.772
Ostali nematerijalni rashodi	818.002	527.773
Ukupno	10.652.354	10.976.232

Od ukupno iskazanih troškova ostalih proizvodnih usluga, RSD 206.587 hiljada se odnosi na troškove prečišćavanja, RSD 130.442 hiljada se odnosi na troškove licenci dok se RSD 241.389 hiljada odnosi na smeštaj i ishranu radnika na terenu.

Od ukupnih troškova ostalih neproizvodnih usluga, RSD 607.590 hiljada se odnosi na usluge studentskih i omladinskih zadruga dok se RSD 949.941 hiljada odnosi na administrativne, usluge obezbeđenja, komunalne i ostale neproizvodne usluge.

Od ukupno iskazanih ostalih nematerijalnih rashoda, RSD 422.831 hiljada se odnosi na naknadu za korišćenje nafte, gasa i ostalih mineralnih sirovina.

8 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Finansijski prihodi		
Kamate	1.545.115	2.668.117
Pozitivne kursne razlike	6.301.733	6.931.181
Prihodi po osnovi valutne klauzule	677.696	165.607
Ukupno finansijski prihodi	8.524.544	9.764.905
Finansijski rashodi		
Kamate	(2.769.333)	(2.131.337)
Negativne kursne razlike	(15.323.589)	(5.043.294)
Rashodi po osnovu valutne klauzule	(834.340)	(610.180)
Ukupno finansijski rashodi	(18.927.262)	(7.784.811)
Neto	(10.402.718)	1.980.094

9 Ostali prihodi

Ostali prihodi odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrednosti	462.438	3.040
Viškovi	159.955	172.646
Naplaćena otpisana potraživanja	2.585.470	1.860.860
Prihodi od smanjenja obaveza	2.115.257	472.292
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	35.370	55.479
Prihodi od prodaje materijala	6.413	9.437
Prihod od naplaćenih penala, nagrada i šteta	84.073	130.220
Ukidanje rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	595.616	-
Ukidanje rezervisanja po osnovu rekultivacije naftnih bušotina	402.930	-
Ostali prihodi	2.078.220	505.815
Ukupno	8.525.742	3.209.789

Od ukupno iskazanih dobitaka od prodaje učešća RSD 412.548 hiljada se odnosi na prodaju akcija Hotelijersko akcionarskog društva "Beogradsko mešovito preduzeće" a.d. Novi Beograd koji je vlasnik Hotela "Hyatt Regency".

Od ukupno iskazanih prihoda od smanjenja obaveza, RSD 1.507.265 hiljada se odnosi na ukidanje obaveza prema osnivaču na osnovu Odluke o raspoređivanju dobiti utvrđene za period 1.1. do 31. decembar 2007. godine donete 18. aprila 2008. godine.

Od ukupno iskazanih ostalih prihoda, RSD 777.193 hiljada se odnosi na promenu vrednosti troškovne nafte dobijene po osnovu koncesije u Angoli, a po osnovu promene cene sirove nafte na svetskom tržištu, dok se iznos od RSD 200.889 hiljada odnosi na ukidanje obaveza usled zastarelosti prema Poreskoj upravi iz 2001. godine.

10 Ostali rashodi

Ostali rashodi odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Obezvredenje vrednosti sirove nafte u naftovodu JANAF	1.783.011	-
Negativni efekti svođenja stambenih kredita zaposlenih na tržišnu vrednost	598.652	-
Ispravka vrednosti zaliha sa sporim obrtom	573.658	-
Otpis potraživanja od zaposlenih	1.206.774	-
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	198.917	458.117
Manjkovi	537.846	366.849
Direktan otpis potraživanja	1.970.144	341.897
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja, kratkoročnih plasmana, zaliha i datih avansa i učešća	2.833.938	2.866.604
Efekti promene fer vrednosti učešća u kapitalu	-	20.778
Izdaci za humanitarne, kulturne, obrazovne i sportske namene	322.356	321.932
Kazne, penali i štete	206.238	370.847
Ostali rashodi	782.137	395.633
Ukupno	11.013.671	5.142.657

Od ukupno iskazanih troškova direktnog otpisa potraživanja, RSD 1.507.265 hiljada se odnosi na ukidanje potraživanja prema privrednom društvu Srbijagas a.d. na osnovu Odluke o raspoređivanju dobiti utvrđene za period 1.1. do 31.12.2007. godine donete 18. aprila 2008. godine.

Otpis potraživanja od zaposlenih odnosi se na kratkoročna potraživanja zaposlenih po osnovu naknada za ogrev i zimnicu isplaćenih u 2008. godini uvećane za obračunate poreze i doprinose.

Negativni efekti svođenja sadašnje vrednosti stambenih kredita odobrenih radnicima nastali su povećanjem diskontnog faktora za kredite odobrene u dinarima od 9,57% u 2007. godini na 17,75% za 2008. godinu.

11 Porez na dobit

Porez na dobit odnosi se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Troškovi poreza na rezultat tekućeg perioda	(111.587)	(592.865)
Odloženi poreski rashodi perioda	-	-
Odloženi poreski prihodi perioda	-	-
Neto efekat	(111.587)	(592.865)

Promene u odloženim poreskim sredstvima bile su sledeće:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Stanje na dan 1. januara	39	487,498
Korekcija početnog stanja (Prilog 5)	-	(487,498)
Korigovano stanje	39	-
Promene u toku godine	(39)	39
Neto efekat	-	39

Promene u odloženim poreskim obavezama bile su sledeće:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Stanje na dan 1. januara	4.570.692	-
Korekcija početnog stanja (Prilog 5)	-	4.654.135
Korigovano stanje	4.570.692	4.654.135
Promene u toku godine	(755.311)	(83.443)
Neto efekat	3.815.381	4.570.692

12 Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

/i/ Nematerijalna ulaganja

U hiljadama RSD	Patenti licence i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Investicije u toku i avansi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 31 decembra 2007.	405.354	694.301	2.496.380	3.596.035
Korekcija početnog stanja	-	-	(144.772)	(144.772)
Korigovano početno stanje	405.354	694.301	2.351.608	3.451.263
Povećanja	-	44.679	2.561.966	2.606.645
Prenos	-	18.942	(18.942)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(33)	-	(33)
Obezvredenje	-	(798)	(19.800)	(20.598)
Stanje na dan 31. decembra 2008.	405.354	757.091	4.874.832	6.037.277
Ispravka vrednosti				
Stanje 31 decembra 2007.	(81.575)	(205.572)	(142.279)	(429.426)
Amortizacija	(33.162)	(121.621)	-	(154.783)
Otuđenja i rashodovanja	-	412	-	412
Stanje na dan 31. decembra 2008.	(114.737)	(326.781)	(142.279)	(583.797)
Sadašnja vrednost 31. decembar 2008.	290.617	430.310	4.732.553	5.453.480
Sadašnja vrednost 31. decembar 2007.	323.779	488.729	2.209.329	3.021.837

/ii/ *Nekretnine postrojenja i oprema*

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Investicije u toku i avansi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje. 31 decembra 2007. godine	10.459.526	48.252.778	49.852.756	8.119.229	116.684.289
Povećanja	-	-	-	6.192.705	6.192.705
Aktiviranja i prenosi	348.317	828.674	3.976.990	(5.153.981)	-
Otuđivanja i rashodovanja	-	(177.881)	(412.129)	(317.543)	(907.553)
Ostalo	-	-	-	12.581	12.581
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	10.807.843	48.903.571	53.417.617	8.852.991	121.982.022
Ispravka vrednosti					
Stanje. 31 decembra 2007. godine	-	(6.707.128)	(13.069.581)	(803.177)	(20.579.886)
Amortizacija	-	(2.017.963)	(3.793.670)	-	(5.811.633)
Otuđivanja i rashodovanja	-	185.310	336.367	-	521.677
Obezvredenje	-	(20.576)	(28.992)	(55.118)	(104.686)
Ostalo	-	-	21.284	170.314	191.598
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	-	(8.560.357)	(16.534.592)	(687.981)	(25.782.930)
Sadašnja vrednost 31. decembar 2008. godine	10.807.843	40.343.214	36.883.025	8.165.010	96.199.092
Sadašnja vrednost 31. decembar 2007. godine	10.459.526	41.545.650	36.783.175	7.316.052	96.104.403

/iii/ Investicione nekretnine

	2008. Korigovano	2007. Korigovano
U hiljadama dinara		
Stanje 31. decembra prethodne godine	738.953	738.953
Prenos sa nekretnina. postrojenja i opreme u pripremi	4.360	-
Otudivanja i rashodovanja	(4.360)	-
Stanje na dan 31. decembra	738.953	738.953

13 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

	2008. Korigovano	2007. Korigovano
U hiljadama RSD		
Učešća u kapitalu	7.434.201	6.060.428
Ostali dugoročni finansijski plasmani	14.796.168	12.323.462
Tekuća dospeća dugoročnih finansijskih plasmana	(2.621.649)	(2.005.340)
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu	(3.371.112)	(1.740.369)
Ispravka vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	(5.876.363)	(6.351.499)
Stanje na dan 31. decembra	10.361.245	8.286.682

Učešća u kapitalu odnose se na:

	2008. Korigovano	2007. Korigovano
U hiljadama RSD		
Učešća u kapitalu - zavisna pravna lica	3.314.960	3.310.335
Učešća u kapitalu – pridružena pravna lica	98.769	101.838
Učešća u kapitalu - banke	268.690	360.833
Učešća u kapitalu - ostala pravna lica	3.751.782	2.287.422
Ukupno	7.434.201	6.060.428
Ispravka vrednosti - zavisna pravna lica	(131.887)	(131.887)
Ispravka vrednosti - pridružena pravna lica	(11.394)	(11.394)
Ispravka vrednosti - banke	(219.027)	(225.034)
Ispravka vrednosti - ostala pravna lica	(3.008.804)	(1.372.054)
Ukupno	(3.371.112)	(1.740.369)
Stanje na dan 31. decembra	4.063.089	4.320.059

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica odnosi se na:

U hiljadama RSD	% učešća	2008. Korigovano	2007. Korigovano
O Zone a.d. Beograd	100	3.262.486	3.261.946
NIS-Oil Trading, Frankfurt	100	24.147	24.218
NIS Overseas d.o.o. Moskva	100	9.856	6.156
Ranis, Moskovska oblast, Rusija	51	522	468
Jubos, Bor	51	904	808
Svetlost, Bujanovac	51	17.045	16.739
Ukupno		3.314.960	3.310.335
Ispravka vrednosti - zavisna pravna lica		(131.887)	(131.887)
Stanje na dan 31. decembra		3.183.073	3.178.448

Učešće u kapitalu – pridruženih pravnih lica odnosi se na:

U hiljadama RSD	% učešća	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Eurol International (Bermuda) Ltd	50	2.999	2.686
Maco nafta d.o.o. Skoplje, Makedonija	49	4.269	4.282
DOGE SPA Milano	50	10.149	4.048
RDS, London	50	1.245	1.073
SPC Pinki, Zemun	46,16	79.851	89.492
Prokons d.o.o. Subotica	20,15	256	257
Ukupno		98.769	101.838
Ispravka vrednosti - pridružena pravna lica		(11.394)	(11.394)
Stanje na dan 31. decembra		87.375	90.444

Učešća u kapitalu – banke:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Jubmes banka a.d. Beograd	15.870	36.540
Privredna banka a.d. Pančevo	11.566	22.596
Komercijalna banka a.d. Beograd	18.044	67.942
Sileks banka a.d. Skoplje	6.867	6.887
NLB Continental banka a.d. Novi Sad	-	10.525
Banke u likvidaciji	216.343	216.343
Ukupno	268.690	360.833
Ispravka vrednosti - banke	(219.027)	(225.034)
Stanje na dan 31. decembra	49.663	135.799

Učešće u kapitalu – ostala pravna lica:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
HIP Petrohemija a.d. Pančevo	1.859.513	2.250.245
Metanolско sirćetni kompleks a.d.. Kikinda	1.633.681	-
Dunav osiguranje a.d..Beograd	2.698	13.490
Ostala pravna lica	255.890	23.687
Ukupno	3.751.782	2.287.422
Ispravka vrednosti - ostala pravna lica	(3.008.804)	(1.372.054)
Stanje na dan 31. decembra	742.978	915.368

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Dugoročni krediti dati zaposlenima	3.061.957	2.590.965
Stanovi dati u zakup-namenjeni otkupu	670.276	896.081
Ostali dugoročni finansijski plasmani	11.063.935	8.836.416
Ukupno	14.796.168	12.323.462
Tekuća dospeća-dugoročni krediti dati zaposlenima	(83.220)	(29.242)
Tekuća dospeća- ostali dugoročni finansijski plasmani	(2.538.429)	(1.976.098)
Ukupno	(2.621.649)	(2.005.340)
Ispravka vrednosti - dugoročni krediti dati zaposlenima	(1.822.247)	(1.805.304)
Ispravka vrednosti - stanovi dati u zakup. namenjeni otkupu	(363.673)	(306.603)
Ispravka vrednosti -ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(3.690.444)	(4.239.592)
Ukupno	(5.876.364)	(6.351.499)
Stanje na dan 31. decembra	6.298.155	3.966.623

Stambeni krediti i potraživanja po osnovu otkupa stanova iskazani u iznosu od RSD 3.061.957 hiljada predstavljaju stambene kredite date zaposlenima za rešavanje stambenih potreba kao i date stanove koje zaposleni otkupljuju. Krediti za kupovinu stana i poboljšanje uslova stanovanja se odobravaju na vremenski period do 40 godina uz godišnju kamatnu stopu od 0.5% i 1.5% i valutnu klauzulu (EUR). Krediti za otkup stanova su beskamatni i odobravaju se na period do 40 godina i revalorizuju indeksom rasta cena na malo. Društvo je utvrdilo amortizovanu sadašnju vrednost potraživanja od radnika po osnovu stambenih kredita primenom diskontnog faktora za kredite odobrene u dinarima od 17,75% za 2008. godinu i 9,57% za 2007. godinu odnosno od 6,79% za obe godine za kredite odobrene u evrima.

Stanovi dati u zakup namenjeni otkupu u iznosu od RSD 670.276 hiljada predstavljaju stanove Društva koje koriste zaposleni i koji po raznim osnovama imaju prava na otkup navedenih stanova po povoljnijim uslovima. Društvo je napravilo ispravku vrednosti stanova datih u zakup do nivoa procenjene vrednosti u trenutku otkupa.

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
HIP Petrohemija a.d., Pančevo	4.678.326	1.920.403
O Zone a.d., Beograd	1.619.730	1.616.295
JP Srbijagas, Novi Sad	1.876.206	2.246.461
RTB, Bor	1.426.540	1.426.540
Koncesije u Angoli	993.266	130.348
JAT, Beograd	413.670	1.467.863
Ostali plasmani	56.197	28.506
Ukupno	11.063.935	8.836.416
Tekuća dospeća - ostali dugoročni finansijski plasmani	(2.538.429)	(1.976.098)
Ispravka vrednosti - ostali dugoročni finansijski plasmani	(3.690.444)	(4.239.592)
Stanje na dan 31. decembra	4.835.062	2.620.726

Ostali dugoročni finansijski plasmani u HIP Petrohemija, Pančevo iskazani u iznosu od RSD 4.687.326 hiljada na dan 31. decembra 2008. godine delom se odnose na reprogramirana potraživanja od HIP Petrohemija, Pančevo na osnovu Ugovora o reprogramiranju duga od 29. decembra 2006. godine koja na dan 31. decembra 2008. godine iznose RSD 909.200 hiljada i potraživanja po osnovu Ugovora o reprogramiranju duga od 30. juna 2008. godine koja na dan 31. decembra 2008. godine iznose RSD 3.259.172 hiljada. Navedenim reprogramom od 29. decembra 2006. godine obuhvaćena su potraživanja koja su zaključno sa 30. septembrom 2006. godine iznosila RSD 2.046.042 hiljade (24.628.161 EUR). Reprogramom od 30. juna 2008. godina obuhvaćena su potraživanja koja su zaključno sa 30. junom 2008. godine iznosila RSD 2.978.828 hiljada (36.784.817 EUR). Ostali dugoročni finansijski plasmani u HIP Petrohemija Pančevo u iznosu od RSD 509.954 hiljada (8.502.684 USD) odnose se na ulaganja NIS-a iz ranijih godina koja su u potpunosti ispravljena.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani u iznosu od RSD 1.876.206 hiljada odnose se na potraživanja od JP Srbijagas, Novi Sad sa kojim je Društvo 2007. godine sklopilo Ugovor o reprogramu potraživanja u ukupnom iznosu od RSD 2.294.257 hiljada (29.041.240 EUR). U skladu sa potpisanim ugovorom, otplata duga će se vršiti u 48 jednakih mesečnih rata po srednjem kursu NBS na dan uplate ali ne manjem od dinarske protivvrednosti po kursu na dan 31. decembra 2006. godine. Na navedena potraživanja u toku trajanja grace perioda od 6 meseci obračunava se kamata u visini mesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3% godišnje.

Ostali dugoročni finansijski plasmani u RTB Bor u iznosu od RSD 1.426.540 hiljada se odnose na dugoročni kredit odobren u prethodnim godinama. U toku 2004. godine Društvo je potpisalo sporazum o reprogramu duga kojim je utvrđena ukupna obaveza u iznosu od RSD 1.426.540 hiljada. U skladu sa navedenim ugovorom o reprogramu, otplata duga vrši se u toku 3 godine u jednakim mesečnim ratama, počev od 1. januara 2005. godine, dok se kamata obračunava i plaća u visini zakonske zatezne kamate. Društvo je prijavilo potraživanje Agenciji za privatizaciju radi naplate duga iz privatizacionog prihoda u skladu sa Zakonom o privatizaciji. Potraživanje je ispravljeno u celini.

Potraživanje od povezanog lica O-Zone je u potpunosti ispravljeno.

Dugoročni finansijski plasmani u iznosu od RSD 993.266 hiljada predstavljaju kapitalizaciju troškova istražnih radova i razrade naftnih bušotina po osnovu koncesije u Angoli.

14 Zalihe

U hiljadama dinara	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Materijal	9.683.069	14.481.472
Rezervni delovi	3.535.982	3.269.087
Alat i sitan inventar	1.827.805	1.739.142
Nedovršena proizvodnja	1.613.419	1.307.008
Gotovi proizvodi	8.446.889	9.057.245
Roba	1.222.914	1.814.712
Ukupno	26.330.078	31.668.666
Dati avansi		
Zavisnim pravnim licima	124.312	47.655
Dobavljačima u zemlji	1.927.976	706.174
Dobavljačima u inostranstvu	18.609	684.389
Ukupno	2.070.897	1.438.218
Ispravka vrednosti		
Zaliha	(2.563.338)	(1.990.873)
Datih avansa	(659.326)	(794.004)
Ukupno	(3.222.664)	(2.784.877)
Stanje na dan 31. decembra	25.178.311	30.322.007

Pregled zaliha na kojima je uspostavljeno založno pravo je dat u sledećoj tabeli:

Založni broj	Založni poverilac	Pravni osnov založnog prava	Iznos obezbeđenog potraživanja založnog poverioca	Predmet založnog prava	Količina u tonama	Vrednost na dan 31.12.2008. u EUR	Mesto skladištenja
1248/05	HVB banka AD Beograd	Sporazum br. IV.940/04 od 01.06.2004. Ugovor br. P362/04 i aneks br. 3 i 4 istog ugovora od 01.06.2005. i 22.07.2005. godine	EUR 7.395.235,00	Sirova nafta REB	24.000	5.446.080	Pančevo
				Dizel gorivo D2	7.580	2.683.320	Pančevo
				Komponente za motorni benzin	8.262	3.026.288	Novi Sad
1653/05	Hypo-Alpe-Adria-Bank AD Beograd	Sporazum br. I.8296/2004 od 07.12.2004.	USD 10.000.000,00	Motorni benzin MB-95	1.800	659.322	Novi Sad
				Komponente za MB	4.100	1.501.789	
1655/05	Hypo-Alpe-Adria-Bank AD Beograd	Sporazum br. IV.1944/04 od 06.12.2004.	USD 10.000.000,00	Motorni benzin MB-95	4.800	1.758.192	Pančevo
				Komponente za MB	19.000	6.959.510	
7/05	HVB banka AD Beograd	Ugovor br. 45/473 od 05.08.2005.	EUR 10.767.921,26	Sirova nafta	24.000	5.446.080	Pančevo
				Komponente za motorni benzin	8.262	3.026.288	Novi Sad
				Komponente za motorni benzin Dizel gorivo D2	9.091	3.329.942	Pančevo
					7.580	2.683.320	Pančevo
1343/05	HVB banka AD Beograd	Sporazum br. IV.319/05 od 01.03.2005.	USD 3.000.000,00	Komponente za MB	9.091	3.329.942	Pančevo
3534/06	Piraeus Atlas Banka AD Beograd	Ugovor br. 45/454 od 02.06.2006.	EUR 10.000.000,00	Komponente za MB	12.200	4.468.738	Pančevo ili Novi Sad
Ukupno						44.318.811	

Društvo na dan 31. decembra 2008. godine nema obaveza po navedenim ugovorima o kreditima, pri čemu je založno pravo po navedenim ugovorima isteklo. U toku je postupak brisanja založnih prava u nadležnom registru pri čemu su založna prava pod brojem 7/05, 1343/05 i 3534/06 izbrisana u toku 2009. godine.

15 Potraživanja

Potraživanja se odnose na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Potraživanja od kupaca		
Zavisna pravna lica	378.646	1.441.489
U zemlji	23.039.379	24.554.548
U inostranstvu	1.559.571	1.816.755
Ukupno potraživanja od kupaca	24.977.596	27.812.792
Potraživanja iz specifičnih poslova	3.738.710	3.830.546
Potraživanja za kamate	3.364.666	4.103.295
Potraživanja od zaposlenih	263.588	504.799
Druga potraživanja	8.670.898	9.031.255
Ukupno potraživanja	41.015.458	45.282.687
Ispravka vrednosti potraživanja		
Od kupaca	(11.459.471)	(12.064.461)
Iz specifičnih poslova	(3.714.106)	(3.774.872)
Za kamate i druga potraživanja	(11.423.195)	(11.920.590)
Ukupno	(26.596.772)	(27.759.923)
Stanje na dan 31. decembra	14.418.686	17.522.764

16 Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Kratkoročni krediti		
Zavisna pravna lica	1.152	30.164
Ostala pravna lica	62.107	139.666
Tekuća dospeća dugoročnih plasmana	2.621.649	2.005.340
Hartije od vrednosti kojima se trguje	-	1.053.427
Ostali kratkoročni plasmani	3.514.026	746.167
Ukupno	6.198.934	3.974.764
Ispravka vrednosti		
Kratkoročnih kredita u zemlji	(19.303)	(19.454)
Tekućih dospeća	(29.665)	(71.367)
Hartija od vrednosti kojima se trguje	-	(694.316)
Ostalih kratkoročnih plasmana	(70.284)	(191.284)
Ukupno	(119.252)	(976.421)
Stanje na dan 31. decembra	6.079.682	2.998.343

Stanje kratkoročnih plasmana na dan 31. decembra 2008. godine u iznosu od RSD 6.079.682 hiljada najvećim delom odnosi se na deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana u iznosu do RSD 2.621.649 hiljada i ostale kratkoročne plasmane u iznosu od RSD 3.514.026 hiljada. Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana uglavnom se odnosi na reprogram potraživanja od HIP Petrohemije u iznosu od RSD 1.813.750 hiljada i Srbijagas-a u iznosu od RSD 643.270 hiljada.

Od ukupno iskazanih ostalih kratkoročnih plasmana RSD 3.434.340 hiljada se odnosi na devizni depozit kod Erste banke.

17 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Tekući računi		
U dinarima	311.878	902.555
U stranoj valuti	180.055	727.317
Blagajna		
U dinarima	19.079	35.851
U stranoj valuti	1.178	763
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	39.008	111.389
Hartije od vrednosti i ekvivalenti gotovine	4.256	6.429
Stanje na dan 31. decembra	555.454	1.784.304

18 Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja se odnose na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Potraživanja za porez na dodatu vrednost	248.466	1.344.874
Unapred plaćeni troškovi	165.104	210.942
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	2.299	2.299
PDV za primljene avanse	237.952	-
Ostala AVR	460.899	359.192
Stanje na dan 31. decembra	1.114.720	1.917.307

19 Osnovni kapital

Osnovni kapital predstavlja akcijski kapital zatvorenog akcionarskog društva kojim je osnovano Društvo. Izražen je kao ukupan novčani i nenovčani ulog Vlade Republike Srbije. Registrovani kapital iznosi EUR 993.786 hiljada na dan 31. maja 2005. godine. Akcijski kapital čini 8.153.020 akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada po akciji.

20 Dugoročna rezervisanja

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Dugoročna rezervisanja za rekultivaciju i sanaciju degradirane životne sredine	1.980.718	2.359.708
Dugoročna rezervisanja za beneficije zaposlenih	1.869.589	2.465.205
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	3.995.908	3.953.276
Stanje na dan 31. decembra	7.846.215	8.778.189

Promene na rezervisanjima su bile sledeće:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Stanje na dan 31. decembra 2007.	8.778.189	6.982.089
Rezervisanja u toku godine	644.832	2.626.360
Ukinuta i iskorišćena rezervisanja	(1.576.806)	(830.260)
Stanje na dan 31. decembra	7.846.215	8.778.189

21 Dugoročne obaveze

Dugoročni krediti odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Pariski klub poverilaca	3.682.389	3.272.530
Londonski klub poverilaca	241.353	299.299
U zemlji	6.153.770	5.979.720
U inostranstvu	4.622.053	5.263.967
Ukupno	14.699.565	14.815.516
Ostale dugoročne obaveze	94.856	174.315
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	(2.454.415)	(2.067.179)
Stanje na dan 31. decembra	12.340.006	12.922.652

Pregled obaveza po osnovu dugoročnih kredita je dat u sledećoj tabeli:

Kreditor	Kamatna stopa	Valuta	Iznos u valuti	2008	2007
Privredna banka a.d Pančevo	5,375% god	USD	22.683.384	1.426.785	1.244.898
Privredna banka a.d Pančevo	5,5% god	EUR	2.431.623	215.444	196.863
Erste banka a.d Novi Sad	USD LIBOR + 4,923 +0,5 god	USD	3.837.403	241.372	205.324
Erste banka a.d Novi Sad	EURIBOR +2,93+0,5%	EUR	810.198	71.784	64.032
Erste banka a.d Novi Sad	5,5% god	EUR	1.211.724	107.413	95.710
Erste banka a.d Novi Sad	5,9% god	EUR	2.566.519	227.396	202.436
NLB Continental banka a.d Ljubljana	5,38%	USD	4.559.672	286.803	250.048
NLB Continental banka a.d Ljubljana	6 M LIBOR +0,5%	JPY	532.542.573	370.971	258.333
NLB Continental banka a.d Ljubljana	6 M LIBOR +0,5%	USD	2.265.942	142.527	124.262
Vojvođanska banka a.d Novi Sad	5,5% god	EUR	6.680.436	591.894	630.624
Pariski klub poverilaca				3.682.389	3.272.530
Erste banka a.d Novi Sad	3,75% god	USD	753.609	47.402	80.978
Erste banka a.d Novi Sad	6,75% god	USD	63.853	4.017	3.431
Komercijalna banka a.d Beograd	3,75% god	USD	-	-	23.380
NLB Continental banka a.d Ljubljana	3,75% -6,75% god	USD	671.371	42.229	36.071
Vojvođanska banka a.d Novi Sad	5,55% god	EUR	1.211.404	107.332	114.355
Vojvođanska banka a.d Novi Sad	5,55% god	USD	641.862	40.373	41.084
Londonski klub poverilaca				241.353	299.299
Vojvođanska banka a.d. , Novi Sad	-	USD	4.023.896	253.103	216.190
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD) – Republika Srbija	-	EUR	49.731.521	4.406.263	4.092.967
Hypo-Alpe-Adria Bank a.d. Beograd	3 M EURIBOR +2,75% god	EUR	16.866.672	1.494.404	1.670.563
Ostali dugoročni krediti u zemlji				6.153.770	5.979.720
Sinochem International Oil Company Limited, London	6 M LIBOR +0,7% god	USD	73.482.554	4.622.053	5.263.967
Ostali dugoročni krediti u inostranstvu				4.622.053	5.263.967
Stanje na dan 31. decembra				14.699.565	14.815.516

Otplata obaveze po osnovu refinansiranih dugoročnih kredita (Pariski i Londonski klub poverilaca) realizovanih pre 1990. godine preko domaćih banaka i pripadajućih kamata je bila zamrznuta nakon uvođenja sankcija Ujedinjenih nacija u maju 1992. godine.

U decembru 2001. godine pregovori između Vlade SR Jugoslavije i Pariskog kluba poverilaca rezultirali su značajnim smanjenjem obaveza (glavnica, kamata i zatezna kamata obračunata do 22. marta 2002. godine) u iznosu od 51% nove glavnice sa mogućnošću dodatnog otpisa obaveza za tri godine do maksimalnog iznosa od 66,67% kao dodatna stavka reprograma obaveza. Pregovori između Vlade Republike Srbije i Londonskog kluba poverilaca rezultirali su značajnim smanjenjem obaveza (glavnica, kamata i zatezna kamata obračunata do 30. septembra 2004. godine) u iznosu od 62% nove glavnice. Zakon o regulisanju odnosa između SR Jugoslavije i pravnih lica i banaka sa teritorije SR Jugoslavije koji su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba stupio je na snagu 4. jula 2002. godine (Službeni glasnik SRJ broj 36/2002). U skladu sa pomenutim Zakonom, Društvo je bilo dužno da kredite odobrene od strane Pariskog i Londonskog kluba kreditora otplati domaćim bankama pod uslovima koji neće biti manje povoljni od onih definisanih sporazumom sa stranim kreditorima.

Pariski klub poverilaca

Društvo je u ranijim godinama izvršilo otpis 51% nove glavnice duga na dan 22. marta 2002. godine prema članicama Pariskog kluba poverilaca sa kojima su pojedinačni sporazumi o takvim otpisima potpisani i usaglasilo iznos nove glavnice na osnovu dopisa i anuitetnih planova dostavljenih od strane Narodne banke Srbije.

Obaveze po osnovu kredita od Pariskog kluba poverilaca otplaćuju se u polugodišnjim ratama u periodu od 22. septembra 2008. godine do 22. marta 2024. godine po kamatnim stopama u rasponu od polugodišnjeg LIBOR-a uvećanog za 0,5% godišnje do 5,9% (u zavisnosti od zemlje članice Pariskog kluba i valute u kojoj je kredit denominovan). 60% obračunate kamate u prvih pet godina otplatnog perioda se kapitalizuje i pripisuje glavnom dugu. Obaveze prema Vojvođanskoj banci a.d., Novi Sad otplaćuju se polugodišnje u periodu od 1. oktobra 2006. do 1. oktobra 2013. godine.

Obaveze prema Vojvođanskoj banci a.d., Novi Sad iskazane na dan 31. decembra 2008. godine u iznosu od RSD 591.894 hiljade (EUR 6.680.436) predstavljaju refinansirane kredite u stranim sredstvima plaćanja primljene od poverilaca Pariskog kluba. NIS je postao obveznik po kreditima Pariskog kluba poverilaca na osnovu Ugovora o preuzimanju duga potpisanog 19. septembra 1991. godine sa Metanolsko-sircetnim kompleksom Kikinda. NIS je 14. oktobra 2003. godine zaključio ugovor sa Vojvođanskom bankom a.d., Novi Sad o regulisanju odnosa radi izmirenja obaveza po kreditima prema poveriocima Pariskog kluba a na osnovu Zakona o regulisanju odnosa između bivše SRJ i pravnih lica i banaka sa teritorije SRJ koji su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba. Obaveze Društva prema Banci na dan 22. marta 2002. godine iznosile su EUR 13.285.105,62 od čega se na originalnu glavicu odnosilo EUR 7.287.523,14, ugovorenu redovnu kamatu EUR 1.734.559,03 i ugovorenu zateznu kamatu EUR 4.263.023,45. Kamata se obračunava po stopi od 5,5% godišnje od 22. marta 2002. godine i pripisuje glavnici. Dana 31. marta 2006. godine Društvo je potpisalo novi ugovor sa Vojvođanskom bankom br. P- 02/2006. kojim je utvrđeno da se otpisuje 51% referentne glavnice na dan 22. marta 2002. godine u iznosu od 6.775.404 EUR kao i nova dinamika otplate. Novi rok otplate je 7 godina a anuiteti se otplaćuju polugodišnje počev od 1. oktobra 2006. godine. Kamatna stopa je ostala na nivou od 5,5% godišnje.

Obaveze prema Privrednoj banci a.d., Pančevo iskazana na dan 31. decembra 2008. godine u iznosu od RSD 1.642.229 hiljada (USD 22.683.384 i EUR 2.431.623) se odnosi na regulisanje obaveza prema Pariskom klubu poverilaca. Dug se reprogramira počev od 22. marta 2002. godine sa otplatama u polugodišnjim ratama do 22. marta 2024. godine. Otplata glavnice je počela 22. septembra 2008. godine. Ugovorom je definisano da će 60% kamate koja dospeva u periodu od 23. marta 2002. godine do 22. marta 2005. godine biti kapitalizovano i plaćeno u 14 jednakih i uzastopnih polugodišnjih rata pri čemu prva isplata treba da bude izvršena 22. septembra 2007. godine a poslednja 22. marta 2014. godine. Preostalih 40% kamate se plaća o roku dospeća.

Londonski klub poverilaca

Obaveza prema NLB Continental banci a.d. . Novi Sad iskazana je na dan 31. decembra 2008. godine u iznosu od RSD 42.229 hiljada (USD 671.371). Kamata se plaća šestomesečno počev od 1. maja 2005. godine dok prva rata glavnice dospeva za naplatu 1. maja 2010. godine a poslednja 1. novembra 2024. godine.

Obaveze po dugoročnim kreditima prema Vojvođanskoj banci a.d., Novi Sad iskazane na dan 31. decembra 2008. godine u ukupnom iznosu od RSD 147.705 hiljada (EUR 1.211.404 i USD 641.862) predstavljaju takođe obaveze po refinansiranim kreditima realizovane preko navedene banke. NIS je postao obaveznik po kreditima Londonskog kluba poverilaca na osnovu Ugovora o preuzimanju duga potpisanog 19. septembra 1991. godine sa Metanolsko-sirćetnim kompleksom, Kikinda. NIS je 24. oktobra 2003. godine zaključio ugovor sa Vojvođanskom bankom a.d., Novi Sad o regulisanju odnosa radi izmirenja obaveza po kreditima prema poveriocima Londonskog kluba a na osnovu Zakona o regulisanju odnosa između bivše SRJ i pravnih lica i banaka sa teritorije SRJ koji su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba. Obaveza NIS-a prema Banci na dan 22. marta 2002. godine na osnovu Ugovora o preuzimanju duga iznosila je EUR 1.469.071,09 i USD 840.281,26. U skladu sa Ugovorom, obaveze po osnovu kamate su predmet daljeg usaglašavanja Narodne banke Srbije ("NBS") sa poveriocima Londonskog kluba. Dana 31. marta 2006. godine NIS je potpisao novi govor sa Vojvođanskom bankom br. L-02/2006 kojim je utvrđeno da se otpisuje 51% referentne glavnice na dan 31. marta 2004. godine u iznosu od EUR 1.495.666 odnosno USD 792.475 kao i nova dinamika otplate. Novi rok otplate je 7 godina, anuiteti se otplaćuju polugodišnje počev od 1. oktobra 2006. godine. Kamatna stopa je ostala na nivou od 5,5% godišnje.

Ostali krediti u zemlji

Obaveze prema Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj (IBRD) iskazane na dan 31. decembra 2008. godine u iznosu od RSD 4.406.263 hiljada (EUR 49.731.521) nastale su na osnovu Ugovora o odricanju prava na osnovu garancije. Ugovor su 30. maja 2005. godine potpisali Republika Srbija, NLB Continental banka a.d., Novi Sad, kao garant, i NIS Naftagas kao dužnik. Ugovorom je definisano da se dužnik oslobađa obaveze prema Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj te da za isti iznos stupa u obavezu prema Republici Srbiji. Ugovor je tokom 2006. godine dopunjen Aneksom. Po ovom aneksu ukupne obaveze NIS-a po osnovu glavnice duga se konvertuju iz USD u EUR 46.444.901. Ovaj iznos je uvećan za iznos od EUR 8.872.185 koliko je Republika Srbija platila Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj na ime dve otplate rate glavnice (iz 2005. godine) i po osnovu kamate za period od 8. januara 2002. do 15. decembra 2005. godine.

Obaveze po osnovu kredita Vojvođanske banke a.d., Novi Sad u iznosu od RSD 253.103 hiljada (4.023.896 klirinških dolara) na dan 31. decembra 2008. godine nastale su odobravanjem kredita za izgradnju gasovodne mreže kroz SFRJ u 1991. godini. Dana 30. decembra 2005. godine Vojvođanska banka a.d., Novi Sad je svoje potraživanje u celosti prenela na Republiku Srbiju. Iznos kredita nije otplaćivan niti je obračunata kamata po ovom osnovu.

Kredit kod Hypo-Alpe-Adria Bank a.d., Beograd u iznosu od RSD 1.494.404 hiljada se otplaćuje u periodu od 31. avgusta 2007. godine do 31. jula 2012. godine.

Ostali krediti u inostranstvu

Obaveza prema Sinochem International Oil Company Limited, London u iznosu od RSD 4.622.053 hiljada (USD 73.482.554) na dan 31. decembra 2008. godine nastala je na osnovu sporazuma o poravnanju od 11. oktobra 2004. godine. Sinochem je u periodu od 1991. do 1998. godine prodao i isporučio Društvu sirovu naftu. Društvo ovu glavnici plaća u 16 jednakih polugodišnjih rata (30. jun i 31. decembar) zaključno sa 31. decembrom 2011. godine pri čemu je prva rata plaćena 30. juna 2004. godine.

Ročnost dospeća dugoročnih obaveza:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Do jedne godine	2.454.415	2.067.179
Od jedne do dve godine	2.393.100	2.095.230
Od dve do tri godine	2.411.930	2.072.124
Od tri do četiri	722.447	2.088.354
Od četiri do pet	413.831	638.579
Od pet do deset godina	2.047.539	361.999
Preko deset godina	4.256.303	5.492.051
Stanje na dan 31. decembra	14.699.565	14.815.516

22 Kratkoročne finansijske obaveze

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Tekuća dospeća		
Dugoročnih kredita	2.454.415	2.067.179
Ostalih dugoročnih obaveza	52.829	46.573
Kratkoročni krediti od banaka u zemlji	6.791.500	199.000
Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu	38.108.844	8.529.777
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	7	2.213.995
Stanje na dan 31. decembra	47.407.595	13.056.524

Pregled obaveza po osnovu kratkoročnih kredita je dat u sledećoj tabeli:

Kreditor	Kamatna stopa	Valuta	Iznos u valuti	2008.	2007.
Raiffeisen banka Beograd	1 M LIBOR +1.8% god	USD	60.000.000	3.774.000	-
Alpha banka a.d Beograd	Redovna kamata banke	RSD	-	1.572.500	199.000
Vojvođanska banka a.d Novi Sad	Redovni BELIBOR	RSD	-	745.000	-
Komercijalna banka a.d Beograd	20.29%	RSD	-	700.000	-
Kratkoročni krediti od banaka u zemlji				6.791.500	199.000
Piraeus banka	USD LIBOR + 1,1% god	USD	68.000.000	4.277.200	-
Societe Generale	3M LIBOR +0,45% god	USD	50.000.000	3.145.000	-
EFG NEF BV Holandija	USD LIBOR +1,1% god	USD	32.000.000	2.012.800	-
EFG NEF BV Holandija	USD LIBOR +0,9% god	USD	27.500.000	1.729.850	-
EFG NEF BV Holandija	USD LIBOR +1,1% god	USD	18.938.000	1.191.200	-
EFG NEF BV Holandija	USD LIBOR +1,1% god	USD	21.650.000	1.361.785	-
Alpha bank London	1 M LIBOR +1,4% god	USD	31.499.944	1.981.346	-
Alpha bank London	3 M LIBOR +2,2% god	USD	30.000.000	1.887.000	-
Alpha bank London	1 M LIBOR +1,1% god	EUR	10.000.000	886.010	-
Alpha bank London	1 M LIBOR +1,1% god	USD	13.500.000	849.150	-
Vojvođanska banka a.d Novi Sad	1 M LIBOR +2,2% god	USD	22.114.574	1.391.008	-
Vojvođanska banka a.d Novi Sad	1 M LIBOR +2,2% god	USD	47.885.426	3.011.993	-
Erste banka	3 M LIBOR +2% god	EUR	28.324.154	2.509.548	-
Erste banka	3 M LIBOR + 0,65%god	USD	66.000.000	4.151.400	-
Intesa Banka Beograd	3 M LIBOR + 1% god	USD	50.000.000	3.145.000	-
Intesa Banka Beograd	3 M LIBOR +2,4% god	USD	45.335.000	2.851.572	-
Intesa Banka Beograd	3 M LIBOR +2,4% god	USD	27.456.000	1.726.982	-
EFG NEF BV Holandija	3 M EURIBOR +1,1% god	EUR	-	-	3.248.684
RIEUF Holandija	EURIBOR +1,6% god	EUR	-	-	2.745.535
Alpha bank London	3 M EURIBOR + 2,7% god	EUR	-	-	950.834
Alpha bank London	EURIBOR +1,1% god	EUR	-	-	1.584.724
Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu				38.108.844	8.529.777
Stanje na dan 31. decembra				44.900.344	8.728.777

23 Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Obaveze prema zavisnim licima		
Obaveze prema dobavljačima	102.713	105.057
Obaveze iz specifičnih poslova	-	6.671
Primljeni avansi	935	893
Ukupno obaveze prema zavisnim licima	103.648	112.621
Obaveze prema dobavljačima		
U zemlji	4.714.128	4.585.577
U inostranstvu	5.124.008	24.441.770
Ukupno obaveze prema dobavljačima	9.838.136	29.027.347
Obaveze iz specifičnih poslova	701.448	1.000.058
Primljeni avansi	939.709	1.673.553
Ostale obaveze iz poslovanja	72.207	65.780
Stanje na dan 31. decembra	11.655.148	31.879.359

24 Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednosti, ostalih javnih prihoda i PVR

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i PVR odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Obaveze za PDV po osnovu razlike obračunatog PDV-a i prethodnog poreza	386.973	1.910.388
Obaveze za akcizu	1.654.790	1.435.379
Obaveze za carinu	183.346	1.112.917
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	759.545	330.916
Ostale obaveze	124.781	-
PVR	260.492	1.049.810
Stanje na dan 31. decembra	3.369.927	5.839.410

25 Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Obaveze za bruto zarade	606.605	1.526.539
Obaveze prema zaposlenima	332.480	19.852
Obaveze za kamate u zemlji	919.027	815.851
Obaveze za dividende	2.126.363	689.232
Učešće zaposlenih u dobiti	147	809.645
Ostale obaveze	47.110	27.784
Stanje na dan 31. decembra	4.031.732	3.888.903

26 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna aktiva i pasiva odnose se na:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
Izdane menice i garancije	91.582.736	35.140.999
Primljene menice i garancije	1.233.001	762.813
Imovina u bivšim republikama	9.201.298	5.339.490
Tuđa roba na skladištu	3.701.653	2.091.993
Ostala sredstva drugih lica	291.218	257.513
Sredstva za zatvaranje polja u Angoli	518.705	354.621
Stanje na dan 31. decembra	106.528.611	43.947.429

27 Preuzete i potencijalne obaveze

Sudski sporovi

Na osnovu izveštaja Pravnog sektora protiv Društva se vodi više sudskih i upravnih sporova čija ukupna vrednost na dan 31. decembra 2008. godine iznosi RSD 8.052.793 hiljade ne uključujući efekte eventualnih zateznih kamata. Društvo je na dan bilansa izvršilo procenu potencijalnih obaveza i po osnovu iste je izvršilo rezervisanje u svojim finansijskim izveštajima u iznosu od RSD 3.995.908 hiljada. (Napomena 20).

Ugovorena ulaganja u investicije

Društvo je tokom 2007. godine potpisalo Ugovor sa Ministarstvom za zaštitu životne sredine u cilju realizacije Strateškog plana investicionih ulaganja u zaštitu životne sredine u opštini Pančevo. Ugovorena vrednost ulaganja iznosi EUR 120 miliona, od čega će Fond za zaštitu životne sredine sufinansirati 5% od navedenog iznosa odnosno EUR 6 miliona. Društvo je do 31. decembra 2008. godine uložilo RSD 1.697.100 hiljada u projekte iz Strateškog plana.

Ugovorene druge preuzete obaveze za nabavke

Ugovorene obaveze za nabavke se odnose na preuzete obaveze po osnovu ugovora o industrijskom konsaltingu sa preduzećem Shell Personnel Services B.V., Holandija. Ukupna ugovorena vrednost ovog projekta iznosi EUR 48.522 hiljade od čega je do datuma bilansa realizovano EUR 25.665 hiljade. Shodno ugovoru preostali deo naknade treba da bude isplaćen u naredne dve godine, osim u slučaju raskida ugovora kada bi Društvo bilo u obavezi da isplati troškove koje je Shell imao do raskida. Obzirom da je Društvo raskinulo ugovor 21. avgusta 2008. godine i nakon toga ukalkulisalo obavezu po fakturi dobavljača zaključno sa datumom raskida ugovora rukovodstvo smatra da neće proisteći nikakve dalje buduće obaveze po ovom osnovu.

28 Povezana pravna lica

Tokom godine Društvo je obavljalo transakcije sa povezanim pravnim licima. Pregled potraživanja i obaveza po privrednim društvima na dan 31. decembra 2008. godine dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Kupci	Dati avansi	Primljeni avansi	Obaveze prema dobavljačima
O Zone, Beograd	166.379	13.542	343	54.234
NIS Oil trading, Frankfurt	113.227	110.770	592	36.164
NIS Overseas, Rusija	22	-	-	-
Svetlost, Bujanovac	28.542	-	-	3
Ranis, Rusija	30.067	-	-	-
Eurol International Ltd, Bermuda	30.153	-	-	12.312
MACO Nafta, Makedonija	8.665	-	-	-
SPC Pinki, Zemun	1.591	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra	378.646	124.312	935	102.713

Pregled ostvarenih prihoda i rashoda iz odnosa sa povezanim privrednim društvima u 2008. godini dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Prihodi	Ostali poslovni prihodi	Finan-sijski prihodi	Ostali prihodi	Troškovi zarada	Troškovi proiz. usluga	Nemat. troškovi	Finan-sijski rashodi	Ostali rashodi
O Zone, Beograd	11.043	1.984	241	555	131.330	9.525	71.591	2.003	10.165
NIS Oil trading, Frankfurt	-	-	-	-	81	-	200	54	101
Svetlost, Bujanovac	239.456	-	1.964	251	-	-	6	23.212	7
Jubos, Bor	-	-	96	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra	250.499	1.984	2.301	806	131.411	9.525	71.797	25.269	10.273

29 Događaji nakon Bilansa stanja

Dana 25. januara 2008. godine Vlada Ruske Federacije i Vlada Republike Srbije potpisale su Sporazum o saradnji u naftnoj i gasnoj industriji koji je Skupština republike Srbije potvrdila dana 9. septembra 2008. godine. Takođe, dana 25. januara 2008. godine Republika Srbija i Gazprom Neft su zaključili Protokol u vezi sa osnovnim uslovima kupovine akcija Naftne industrije Srbije a.d. Novi Sad od strane OAD Gazprom Nefta, koje čine 51% osnovnog kapitala Društva.

U skladu sa Sporazumom i Protokolom dana 24. decembra 2008. godine zaključen je Ugovor o prodaji i kupovini akcija Naftne industrije Srbije a.d. Novi Sad između Republike Srbije i OAD Gazprom Neft. Predmet kupoprodaje je Paket akcija koji se sastoji od 4.158.040 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada svaka, što predstavlja 51% osnovnog kapitala Društva.

U skladu sa Ugovorom Gazprom Neft kao kupac se obavezuje:

- da se pridržava Socijalnog programa;
- da u periodu od četiri godine ispuni obavezu investiranja u iznosu od investiranja u skladu sa Programom obnove i modernizacije u iznosu od EUR 547 miliona obezbeđujući zajam sa posebnom namenom i Ugovorom propisanim uslovima u iznosu od EUR 500 miliona;
- da u periodu od četiri godine obezbedi raspodelu dividendi od strane Društva za svaku fiskalnu godinu u iznosu koji nije manji od 15% respektivnog neto profita po godini;
- do 2020. godine obezbedi kontinuitet proizvodnje i ulaganje u istraživačku delatnost, da ne prekine rad u rafinerijama, da količina prerade sirove nafte u Društvu može da zadovolji potražnju srpskog tržišta za osnovnim naftnim proizvodima, da tržišni udeo trgovine derivatima i u maloprodaji na tržištu Republike Srbije neće biti manji od nivoa postojećeg udela u 2008. godini;
- da osigura sprovođenje Programa rekonstrukcije i modernizacije.

U skladu sa Ugovorom Republika Srbija kao prodavac se obavezuje:

- da održi trenutne zahteve vezane za kvalitet derivata sve do završetka Programa rekonstrukcije i modernizacije;
- održi trenutnu restrikciju na uvoz naftinih derivata u Republici Srbiji do 2010. godine;
- da obezbedi kupca od svih zahteva po osnovu zaštite životne okoline koji nastaju po osnovu zastarelih sredstava za proizvodnju sve do okončanja Programa rekonstrukcije i modernizacije, osim industrijskih havarija;
- da obezbedi da po osnovu svih zahteva protiv Društva i njegovih zavisnih preduzeća koji su podneti od strane prodavca, bilo kog državnog organa ili bilo kog subjekta u državnom vlasništvu koji su ostali nerešeni na dan prenosa prava i obaveza pojedinačno ili u grupi veći od EUR 10 miliona neće proisteći bilo kakva odgovornost Društva;
- da obezbedi da poreski organi izdaju uverenje da Društvo nema zaostalih poreskih obaveza iz perioda pre zaključenja prenosa;
- da obezbedi potrebne dozvole za prodaju naftinih derivata, ocenu da postrojenja zadovoljavaju kriterijume ekologije, da dostavi spisak imovine i da dozvolu za upis vlasništva Društva na imovini.

Na osnovu Ugovora o kupoprodaji akcija koji je zaključen 24. decembra 2008. godine došlo je do promene vlasničke strukture Društva, koja je registrovana u Centralnom registru hartija od vrednosti dana 2. februara 2009. godine. Nova vlasnička struktura Društva je:

- 51% osnovnog kapitala je u vlasništvu Gazprom Neft, St Petersburg, Ruska Federacija;

- 49% osnovnog kapitala je u vlasništvu Vlade Republike Srbije, Ministarstva za privredu i privatizaciju.

Rukovodstvo Društva smatra da nema drugih značajnih događaja nakon bilansa stanja koji bi uticali na finansijske izveštaje za 2008. godinu ili zahtevali posebno obelodanjivanje.

30 Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

31. Upravljanje finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, uključujući efekte promena tržišnih cena, deviznih kurseva i promena kamatnih stopa. Osnovne karakteristike ovih rizika su kao što sledi:

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik of finansijskog gubitka za Društvo u slučaju da kupac ili druga strana kod finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Izloženost Društva kreditnom riziku se uglavnom odnosi na potraživanja od kupaca, ostale dugoročne plasmane nastale iz reprograma potraživanja od kupaca i razne plasmane zaposlenima.

Na dan 31. decembra 2008. značajna koncentracija kreditnog rizika postoji kod sledećih pravnih lica i uglavnom se odnosi na dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja:

U hiljadama RSD	2008. Korigovano	2007. Korigovano
JP Srbijagas, Novi Sad	7.730.167	6.702.728
HIP Petrohemija, Pančevo	7.118.380	5.273.806
Rudarsko-topioničarski basen, Bor	2.829.670	2.593.426
MSK Kikinda	1.633.681	1.335.991
JAT Beograd	413.670	1.655.149
Hipol, Odžaci	228.150	449.260
Ukupno	19.953.718	18.010.360

Preostala potraživanja od kupaca se odnose na veliki broj poslovnih partnera i ne predstavljaju značajnu koncentraciju kreditnog rizika.

Društvo formira rezervisanja za obezvređenja koje predstavlja procenu nastalih gubitaka za potraživanja od kupaca i druga potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja po osnovu prodaje vrši se na osnovu Računovodstvene politike Društva i to za potraživanja u zemlji starija od 60 dana, za potraživanja za tečni naftni gas, isporučenu robu i energente domaćim potrošačima u kategoriji daljinskog sistema grejanja i potrošačima koji se finansiraju iz budžeta u roku od 90

dana, a za potraživanja u inostranstvu u roku od 180 dana od dana dospeća za naplatu. Direktni otpis na teret rashoda vrši se samo u slučaju kada je nemogućnost naplate potraživanja izvesna i dokumentovana, a odluku o direktnom otpisu potraživanja donosi Upravni odbor Društva

Rizik od promene deviznih kurseva

S obzirom da se veliki deo transakcija obavlja sa inostranstvom, uključujući kreditna zaduženja i da je ugovorima predviđena valutna klauzula, Društvo je izloženo riziku od promene deviznih kurseva. Većina transakcija je u EUR ili USD. Društvo ne koristi finansijske instrumente putem kojih može umanjiti rizik od promene deviznih kurseva.

Rizik od promene kamatnih stopa

Izloženost Društva riziku od promene kamatnih stopa odnosi se prvenstveno na ostale dugoročne plasmane, kratkoročne finansijske plasmane kao i dugoročne i kratkoročne kredite. Društvo nije uspostavilo politike i procedure putem kojih može umanjiti rizik od promena kamatnih stopa.

1. **REGLED KOREKCIJA BILANSA USPEHA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2008. GODINE**

U hiljadama RSD	2008. Pre korekcija	Korekcije	Interni odnosi	2008. Korigovano
Poslovni prihodi	304.284.213	(349.281)	(134.711.159)	169.223.773
Nabavna vrednost prodate robe	(155.693.882)	746.672	115.546.463	(39.400.747)
Troškovi materijala	(111.497.438)	(229.046)	18.537.699	(93.188.785)
Troškovi zarada, naknade zarada i ostali lični rashodi	(14.088.978)	-	1.571	(14.087.407)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(6.568.617)	(346.244)	-	(6.914.861)
Ostali poslovni rashodi	(10.591.756)	(143.997)	83.399	(10.652.354)
Dobitak iz poslovanja	5.843.542	(321.896)	(542.027)	4.979.619
Finansijski prihodi	8.528.914	-	(4.370)	8.524.544
Finansijski rashodi	(19.428.492)	(172.687)	673.917	(18.927.262)
Finansijski prihodi i rashodi (neto)	(10.899.578)	(172.687)	669.547	(10.402.718)
Ostali prihodi	7.436.852	1.218.927	(130.037)	8.525.742
Ostali rashodi	(6.162.926)	(4.853.262)	2.517	(11.013.671)
Ostali prihodi i rashodi (neto)	1.273.926	(3.634.335)	(127.520)	(2.487.929)
Gubitak pre poreza	(3.782.110)	(4.128.918)		(7.911.028)
Porez na dobit	(79.970)	(31.617)		(111.587)
Odloženi poreski rashodi perioda	-	-		-
Odloženi poreski prihodi perioda	-	-		-
NETO GUBITAK	(3.862.080)	(4.160.535)		(8.022.615)

**2. PREGLED KOREKCIJA BILANSA STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2008. GODINE**

U hiljadama RSD	2008. Pre korekcija	Korekcije	2008. Korigovano
AKTIVA			
Dugoročna sredstva			
Nematerijalna ulaganja	5.562.202	(108.722)	5.453.480
Nekretnine, postrojenja i oprema	96.205.220	(6.128)	96.199.092
Investicione nekretnine	738.953	-	738.953
Dugoročni finansijski plasmani	14.466.108	(4.104.863)	10.361.245
Ukupno dugoročna sredstva	116.972.483	(4.219.713)	112.752.770
Tekuća sredstva			
Zalihe	28.677.120	(3.498.809)	25.178.311
Potraživanja	15.715.760	(1.297.074)	14.418.686
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	507.352	-	507.352
Kratkoročni finansijski plasmani	6.079.682	-	6.079.682
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	555.454	-	555.454
Porez na dodatu vrednost i AVR	1.234.634	(119.914)	1.114.720
Ukupno tekuća sredstva	52.770.002	(4.915.797)	47.854.205
Odložena poreska sredstva	487.498	(487.498)	-
UKUPNA AKTIVA	170.229.983	(9.623.008)	160.606.975
Vanbilansna aktiva	106.346.141	182.470	106.528.611

**2A. PREGLED KOREKCIJA BILANSA STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2008. GODINE (nastavak)**

U hiljadama RSD	2008. Pre korekcija	Korekcije	2008. Korigovano
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	87.128.024	-	87.128.024
Rezerve	889.424	-	889.424
Revalorizacione rezerve	60.783	-	60.783
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	136.760	-	136.760
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	(33.169)	-	(33.169)
Neraspoređena dobit	17.103.537	(17.103.537)	-
Gubitak	(13.788.352)	(4.411.928)	(18.200.280)
Ukupno kapital	91.497.007	(21.515.465)	69.981.542
Dugoročna rezervisanja	929.316	6.916.899	7.846.215
Dugoročne obaveze	12.373.970	(33.964)	12.340.006
Tekuće obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	47.373.631	33.964	47.407.595
Obaveze iz poslovanja	11.852.972	(197.824)	11.655.148
Ostale kratkoročne obaveze	3.578.675	453.057	4.031.732
Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda i PVR	2.496.600	873.327	3.369.927
Obaveze po osnovu poreza na dobit	127.812	31.617	159.429
Ukupno tekuće obaveze	65.429.690	1.194.141	66.623.831
Odložene poreske obaveze	-	3.815.381	3.815.381
UKUPNA PASIVA	170.229.983	(9.623.008)	160.606.975
Vanbilansna pasiva	106.346.141	182.470	106.528.611

**3. PREGLED KOREKCIJA BILANSA USPEHA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2007. GODINE**

U hiljadama RSD	2007. Pre korekcija	Korekcije	2007. Korigovano
Poslovni prihodi	159.724.232	(877.206)	158.847.026
Nabavna vrednost prodate robe	(52.200.075)	(328.888)	(52.528.963)
Troškovi materijala	(67.216.424)	-	(67.216.424)
Troškovi zarada, naknade zarada i ostali lični rashodi	(16.036.521)	-	(16.036.521)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(5.988.523)	(2.686.868)	(8.675.391)
Ostali poslovni rashodi	(10.831.460)	(144.772)	(10.976.232)
Dobitak iz poslovanja	7.451.229	(4.037.734)	3.413.495
Finansijski prihodi	9.764.905	-	9.764.905
Finansijski rashodi	(7.784.811)	-	(7.784.811)
Finansijski prihodi i rashodi (neto)	1.980.094	-	1.980.094
Ostali prihodi	3.209.789	-	3.209.789
Ostali rashodi	(5.142.657)	-	(5.142.657)
Ostali prihodi i rashodi (neto)	(1.932.868)	-	(1.932.868)
Dobitak pre poreza	7.498.455	(4.037.734)	3.460.721
Porez na dobit	(592.865)	-	(592.865)
Odloženi poreski rashodi perioda	-	-	-
Odloženi poreski prihodi perioda	-	-	-
NETO DOBIT	6.905.590	(4.037.734)	2.867.856

**4. PREGLED KOREKCIJA BILANSA STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2007. GODINE**

U hiljadama RSD	2007. Pre korekcija	Korekcije	2007. Korigovano
AKTIVA			
Dugoročna sredstva			
Nematerijalna ulaganja	3.166.609	(144.772)	3.021.837
Nekretnine, postrojenja i oprema	96.843.356	-	96.843.356
Investicione nekretnine	-	-	-
Dugoročni finansijski plasmani	11.976.320	(3.689.638)	8.286.682
Ukupno dugoročna sredstva	111.986.285	(3.834.410)	108.151.875
Tekuća sredstva			
Zalihe	31.528.101	(1.206.094)	30.322.007
Potraživanja	17.522.764	-	17.522.764
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	-	-	-
Kratkoročni finansijski plasmani	2.998.343	-	2.998.343
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.784.304	-	1.784.304
Porez na dodatu vrednost i AVR	1.917.307	-	1.917.307
Ukupno tekuća sredstva	55.750.819	(1.206.094)	54.544.725
Odložena poreska sredstva	487.537	(487.498)	39
UKUPNA AKTIVA	168.224.641	(5.528.002)	162.696.639
Vanbilansna aktiva	43.947.429	-	43.947.429

**4A. PREGLED KOREKCIJA BILANSA STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2007. GODINE (nastavak)**

U hiljadama RSD	2007. Pre korekcija	Korekcije	2007. Korigovano
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	87.128.024	-	87.128.024
Rezerve	484.601	-	484.601
Revalorizacione rezerve	275.984	-	275.984
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-
Neraspoređena dobit	21.315.948	(18.110.241)	3.205.707
Gubitak	(9.926.271)	-	(9.926.271)
Ukupno kapital	99.278.286	(18.110.241)	81.168.045
Dugoročna rezervisanja	905.376	7.872.813	8.778.189
Dugoročne obaveze	12.922.652	-	12.922.652
Tekuće obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	13.056.524	-	13.056.524
Obaveze iz poslovanja	31.879.359	-	31.879.359
Ostale kratkoročne obaveze	3.888.903	-	3.888.903
Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda i PVR	5.700.676	138.734	5.839.410
Obaveze po osnovu poreza na dobit	592.865	-	592.865
Ukupno tekuće obaveze	55.118.327	138.734	55.257.061
Odložene poreske obaveze	-	4.570.692	4.570.692
UKUPNA PASIVA	168.224.641	(5.528.002)	162.696.639
Vanbilansna pasiva	43.947.429	-	43.947.429

5. KOREKCIJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

U hiljadama RSD	2008.	2007.
Neto kapital Društva na dan 31. decembar pre korekcija	91.497.007	99.278.286
Korekcije prethodne godine	(18.110.241)	-
Rezervisanje za sudske sporove koji se vode protiv Društva	(42.632)	(3.879.265)
Rezervisanje za troškove beneficija zaposlenih u skladu sa MRS 19	292.004	(2.465.205)
Korekcija vrednosti sirove nafte u naftovodu JANAF	(1.783.011)	-
Troškovi materijala na gradilištu u Turkmenistanu	(229.046)	-
Svođenje potraživanja od radnika za stambene kredite na Tržišnu vrednost	(415.225)	(1.766.740)
Otpis nedokumentovanih potraživanja od zavisnog društva O-Zone	-	(1.616.295)
Otpis potraživanja od radnika po osnovu isplaćenih naknada za ogrev i zimnicu	(1.206.774)	-
Rezervisanje za rekultivaciju i likvidaciju naftnih bušotina	402.930	(1.528.343)
Svođenje vrednosti stanova u zakupu radnika na tržišnu vrednost	-	(306.603)
Eliminisanje interne dobiti sadržane u zalihama	397.391	(1.206.094)
Eliminisanje troškova treninga iz nabavne vrednosti softvera SAP	(88.730)	(144.772)
Ispravka vrednosti potraživanja od kupca Atako	(573.809)	-
Obezvredenje zaliha sa sporim obrtom	(573.658)	-
Korekcija odloženih poreskih obaveza	755.311	(4.570.692)
Korekcija vrednosti odloženih poreskih sredstava	-	(487.498)
Korekcija za porez po odbitku na plaćeni softver	(62.607)	(138.734)
Ostalo	(277.368)	-
Ukupno korekcije	(21.515.465)	(18.110.241)
Neto kapital Društva na dan 31. decembar nakon korekcija	69.981.542	81.168.045